

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 234 (6198) 29 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Prezident İlham Əliyev Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun yenidən qurulmuş 7,5 kilometrlik hissəsində görülən işlərlə tanış olub

Hikmət Hacıyev: Mədəni irsin qorunması ümumbəşəri öhdəlikdir və UNESCO tərəfindən siyasi məqsədlər üçün istifadə olunmamalıdır

Bax 2

Dövlətimizin başçısı "Şimal-Cənub" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan yeni yolun 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak edib

Bax 4

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev AZƏRTAC-a məxsusi müsahibə verib. Müsahibəni təqdim edirik...

Paşinyandan ŞOK ETİRAF: Azərbaycan bunun müqabilində Mehrini tələb edəcək

"Əgər Azərbaycan Mehri ərazisindən bir dəhliz alırsa, Ermənistan da Naxçıvan ərazisindən səyahət hüququ almalıdır." SİA xəbər verir ki, bunu Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan ölkənin İctimai Televiziyasına verdiyi müsahibəsində...

Bax 5

2020-ci il Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz üçün çox əhəmiyyətli və xoş hadisələrlə yadda qalan il oldu

İlk olaraq onu qeyd edim ki, son günlərini yaşadığımız 2020-ci il Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz üçün çox əhəmiyyətli və xoş hadisələrlə yadda qalan il oldu. Ölkəmizin bütün sahələrdə inkişafı və dünya dövlətləri arasında mühüm yer tutması istiqamətində bir çox yeniliklərə...

Bax 8

Müdafiə Nazirliyi Cəbrayıl rayonunun İsaqlı kəndinin videogörüntülərini yayıb

Bax 9

Milli Məclis 2021-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsini təsdiq edib

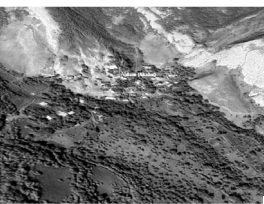

Dekabrın 28-də Milli Məclisin payız sessiyasının növbəti iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova iclası açaraq gündəliyə 12 məsələnin daxil edildiyini bildirib. Gündəliyin 9 məsələsi "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət...

Bax 6

Ermənistanda daxili didişmələr pik həddə çatıb!

6 erməni diversant məhv edildi!

Bax 5

"Makron Fransa xalqının maraqlarının əksinə olaraq məğlub Ermənistanın vəkili kimi çıxış edir"

Bax 13

"Milli Şura" xainlərinin hər addımı ifşa olunur

Bax 14

Ronaldo "Əsrin futbolçusu" seçilib

Bax 16

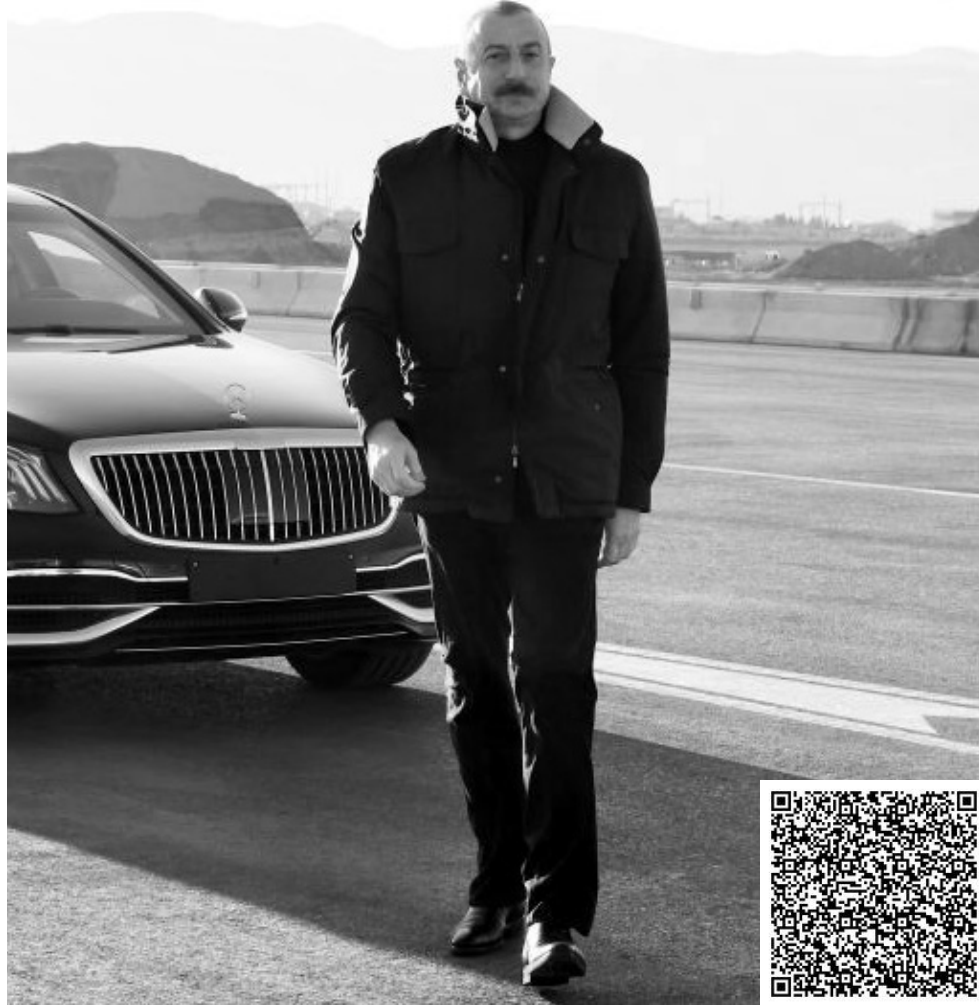
Prezident İlham Əliyev Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun yenidən qurulmuş 7,5 kilometrlik hissəsində görülməli işlərlə tanış olub

Dövlətimizin başçısı “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan yeni yolun 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 7,5 kilometrliyindən Masazır dairəsinədək olan hissəsinin yenidən qurulması çərçivəsində görülməli işlərlə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolunun 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak edib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda son illərdə mühüm sosial və iqtisadi əhəmiyyəti ilə seçilən infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Bunlar ümumilikdə ölkəmizin iqtisadi potensialını möhkəmləndirir, əhalinin sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan işlərə böyük töhfə verir. Dövlətimizin başçısının sərəncam və tapşırıqlarına uyğun inşa olunan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil magistralı yol infrastrukturunu layihələrinin genişlənməsi, onların daha da müasirləşdirilməsi istiqamətində atılan növbəti mühüm addımdır. Bu layihə çərçivəsində yolun 7,5 kilometrliyindən Masazır dairəsinədək olan hissəsinin yenidən qurulması başa çatıb.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov işlərin icrası ilə bağlı dövləti-

masında, qatarların hərəkətinin təhlükəsizliyində böyük rol oynayacaq.

Prezident İlham Əliyev “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolunun Xızı rayonunun Yaşma və Giləzi qəsəbələri arasında yerləşən 30 kilometrlik birinci hissəsinin açılışında da iştirak etdi.

Uzunluğu 150 kilometr olan yeni yol 4 hərəkət zolaqlıdır. Hazırda yeni magistralın Şabran rayonunun Gəndob kəndi və Qusar rayonunun Samur qəsəbəsi arasında yerləşən hissəsində tikinti yekunlaşmaq üzrədir. Yeni istiqamət üzrə inşa edilən bu magistral avtomobil yolu əvvəlkindən 13 kilometr qısadır. Yolun qalan hissələrinin gələn ilin ikinci yarısında yekunlaşdırılması planlaşdırılır. Yeni avtomagistrala Giləzi yaşayış məntəqəsi, Siyəzən və Şabran rayonları, həmçinin Quba-Xaçmaz avtomobil yolu ilə kəsişən ərazidən yol qovşaqları vasitəsilə daxil olmaq mümkündür. Yeni magistral avtomobil yolundan istifadə üçün ödənişin hər kilometr üçün yük və minik avtomobillərinə görə fərqli məbləğdə olması nəzərdə tutulub. Bu yolun inşası beynəlxalq nəqliyyat əməkdaşlığı baxımından strateji önəm daşıyan “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin səmərəliliyini daha da artıracaq. Yolun inşası Azərbaycanın layihədə iştirak edən ölkələrlə iqtisadi əməkdaşlığının daha da genişləndirilməsinə xidmət edəcək. Bundan başqa, yeni avtomobil yolunun tikilməsi nəqliyyat xidmətlərini daha da yaxşılaşdırmaqla yanaşı, bölgədə turizmin inkişafına əlavə təkan verəcək, dəhlizlə yük və sərnişin daşımalarında əsas rol oynayacaq.

mizin başçısına məlumat verdi. Layihə çərçivəsində Xırdalan dairəsinin altından keçən avtomobil tuneli genişləndirilib. Hər bir istiqamət üzrə əlavə tunellər inşa edilib. Bundan başqa, yenidənqurma işləri zamanı Xırdalan dairəsinə qalxan və düşən hissələrdə iki hərəkət zolaqlı yol inşa olunub. Görülməli işlər bu istiqamətdə yaranan tıxacların qarşısının alınmasında, avtomobillərin hərəkətinin intensivliyinin, sürücülərin və sərnişinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm

rol oynayır. Layihəyə uyğun olaraq Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun Xırdalan dairəsi yaxınlığında yeni dəmir yolu körpüsü də tikilib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəlki körpünün texniki göstəriciləri avtomobillərin normal və təhlükəsiz hərəkətinə mane olurdu. Ona görə də həmin körpünün sökülərək əvəzində yeni, müasir standartlara cavab verən körpünün inşası ilə bağlı qərar qəbul edilmişdi. Layihənin icrası şəhərin bu hissəsində tıxacların qarşısının alın-

“Nasionalnaya oborona” jurnalında “İkinci Qarabağ müharibəsi: Azərbaycan zəfər çaldı, Ermənistan təslim oldu” sərlövhəli məqalə dərc edilib

Rusiyanın geniş oxucu auditoriyasına malik olan nüfuzlu “Nasionalnaya oborona” jurnalında “İkinci Qarabağ müharibəsi: Azərbaycan zəfər çaldı, Ermənistan təslim oldu” sərlövhəli məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müəllifləri Yevgeni Krutikov və Vladislav Listovski olan materialda Dağlıq Qarabağda 44 günlük silahlı münaqişənin erməni tərəfinin tam məğlubiyyəti və Nikol Paşinyanın faktiki kapitulyasiyası ilə başa çatmasından bəhs olunur. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edib. Döyüş əməliyyatlarının yekununa və imzalanan üçtərəfli bəyanata müvafiq olaraq, Ermənistan belə adlandırılan “təhlükəsizlik kəməri” (erməni qoşunları tərəfindən işğal edilən Azərbaycanın yeddi rayonu) və Dağlıq Qarabağ üzərində nəzarəti itirib. Hərbi uğursuzluqlar nəticəsində Ermənistanda kəskin siyasi böhran yaranıb.

Erməni tərəfinin məğlub olmasının səbəblərini təhlil edən müəlliflər yazır ki, qondarma “DQR”də və Ermənistanın özündə ermənilər psixoloji səviyyədə 1994-cü ilin qələbəsi barədə xətilərə arxayın idilər. 2020-ci il üçün olan vəziyyətə görə Azərbaycan Ordusunun həm sayca, həm də keyfiyyətə aşkar üstünlüyünə baxmayaraq, Xankəndidə və Yerevanda “biz o vaxt qələbə qazandıq, indi də Bakıya gedib çıxacağıq” kimi xülyalarla yaşayırdılar.

Məqalədə qeyd olunur ki, indiki müharibədə Ermənistanın məğlubiyyət səbəbləri strategiya, kəşfiyyat və qismən də psixologiya məsələlərinə əsaslanır. Ermənistanın müharibəyə

tamamilə hazırlıqsız vəziyyətdə olması ortaya çıxdı. Hərbi əməliyyatların artıq beşinci günündə Yerevanda etiraf etdilər ki, döyüşməkdən imtina edən 1500 erməni hərbi qulluqçu fərarilik edib. Müharibənin sonuna yaxın erməni fərarilərinin sayı artıq 10 min nəfərə bərabər idi. Özü də bütün səhvlərin bir hissəsi təkcə Paşinyan hakimiyyəti dövrünə deyil, həm də onun sələfləri - Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan dövrünə də aid edilir.

Lakin etiraf etmək lazımdır ki, məhz Nikol Paşinyan Azərbaycanı həmişə təhrik edərək, müharibənin reallığı çevrilməsi üçün əlindən gələni etdi.

Məqalədə vurğulanır ki, qondarma “DQR”in hava hücumuna qarşı müdafiə sistemi İsrail və Türkiyə istehsalı olan yüklərə dronun qarşısında effektiv müqavimət göstərə bilmədi. Erməni ordusu qarşı tərəfin zərbə pilotsuz uçuş aparatlarının və hava patrulu xidməti üçün silah-sursatın təsirindən qurda ağır itkilərə məruz qaldı. Həm də azərbaycanlılar ermənilərin hava hücumuna qarşı müdafiə sistemi mövqelərinə raket və uzaqvuran artilleriya silahlarından məqsədyönlü şəkildə zərbələr endirildilər.

Məqalədə qeyd olunur ki, Azərbaycan Ordusu səhra zonasında uğurla irəliləyənədən sonra ümumi potensialını qoruyub saxlamışdı. Bakıda guman edirdilər ki, ermənilərin ehtiyatları tükənib, onların səfərbərlik planı pozulub. Bununla belə, düşmənin silah-sursat anbarlarını uğurla məhv edən artilleriya resursu düzgün şəkildə istifadə olunurdu. Bu, erməni tərəfinin ehtiyatının azalması və onların müdafiə potensialının böhran dərəcəsində zəifləməsi ilə nəticələndi.

Müəlliflər yazırlar: “Yerevan bu müharibədə faktiki olaraq uduzmasını artıq başa düşəndə Ermənistan ərazisindən Azərbaycanın cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən şəhərlərinə gecə saatlarında bir neçə raket zərbəsi endirildi. “Toçka-U” və “Elbrus” operativ-taktiki raket komplekslərindən istifadə olunmaqla endirilən raket hücumlarına,

əsasən, Gəncə (Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri) və Mingəçevir məruz qaldı. Bu, Azərbaycanı analoji hərbi cavaba təhrik etmək, sonra isə “təcavüz qurbanı” qismində kömək üçün Rusiya və KTMT-yə müraciət etmək məqsədi daşıyırdı. Lakin bu taktika Ermənistanı uğur götürmədi, Bakıda bəyan etdilər ki, onlar Ermənistan şəhərlərinə hücum etməyəcək və düşmənlə döyüş meydanında savaşaçaqlar”.

Aleksandr Merejko: 2020-ci il Ukrayna-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafı üçün çox uğurlu olub

Başa çatmaqda olan il Ukrayna ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin inkişafı üçün çox uğurlu olub. Əvvəlcə, “Ukraynanın milli-təhlükəsizlik strategiyası” kimi mühüm sənəddə Azərbaycanın bizim strateji tərəfdaşımız olması rəsmən qeyd edilib. Hər iki dövlət ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi məsələsində bir-birinə diplomatik və siyasi dəstək verməyi davam etdirir. Məsələn, Ukrayna əsla şübhə etmir ki, Qarabağ Azərbaycan ərazisinin ayrılmaq hissəsidir.

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının vitse-prezidenti, Ukrayna Ali Rəyasətının Xarici siyasət və parlamentlərarası əməkdaşlıq məsələləri Komitəsinin sədri Aleksandr Merejko bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində söyləyib.

İkincisi, onun sözlərinə görə, Ukrayna nümayəndələri Azərbaycanın öz ərazilərini işğaldan azad etmək və Qarabağ üzərində suverenliyini tam bərpa etmək hüququnu dəstəkləyiblər. Bu barədə, məsələn, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının iclasında söhbət olub.

Üçüncüsü, Ukrayna ilə Azərbaycan arasında iqtisadi əlaqələr çox dinamik şəkildə inkişaf edib. A.Merejko daha sonra deyib: “Bəlliliklə, biz 2021-ci ilə nikbin baxırıq və əminik ki, pandemiya, onun doğurduğu iqtisadi problemlərə baxmayaraq, ölkələrimiz arasında dostluq münasibətləri bundan sonra da inkişaf edəcək”.

Azərbaycan və Türkiyə xarici işlər nazirləri arasında telefon danışığı olub

Dekabrın 28-də Azərbaycan Respublikası xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu arasında telefon danışığı baş tutub. Xarici İşlər Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazirlər 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyanatın icrası və bölgədə mövcud olan vəziyyəti müzakirə ediblər.

Tərəflər, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər regional məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Hikmət Hacıyev: Mədəni irsin qorunması ümumbəşəri öhdəlikdir və UNESCO tərəfindən siyasi məqsədlər üçün istifadə olunmamalıdır

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev AZƏRTAC-a məxsusi müsahibə verib. Müsahibəni təqdim edirik.

-Hikmət müəllim, 2020-ci il dekabrın 23-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Zəngilan rayonuna səfəri zamanı qeyd etdi ki, Azərbaycan 30 il ərzində dəfələrlə UNESCO-ya müraciət edərək işğal olunmuş ərazilərimizdə məscidlərimizin və tarixi abidələrimizin işğalçı Ermənistan tərəfindən dağıldığını, erməniləşdirildiyini bildirib. Lakin UNESCO bir dəfə də olsun missiya göndərməyib. 30 il Azərbaycandan missiya ilə bağlı çağırışlarına cavab vermədiyi halda son dövrlər UNESCO-nun ölkəmizə missiya göndərmək istəyini necə izah etmək olar?

-Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Ermənistan işğal edilmiş ərazilərimizdə xalqımızın mədəni, tarixi və dini abidələrinin qəsdən dağıdılması və ya erməniləşdirilməsi kimi qanunsuz əməllər həyata keçirib.

Həmin ərazilərdə Ermənistan tərəfindən 927 kitabxana, 60-dan çox məscid, 44 məbəd, 473 tarixi abidə, saray və muzeylər dağıdılıb, eləcə də 40.000 muzey eksponatı qanunsuz olaraq daşınıb.

Ermənistanın qanunsuz əməllərini araşdırmaq və qarşısını almaq məqsədilə Azərbaycan dəfələrlə UNESCO missiyasının işğal olunmuş ərazilərimizə göndərilməsi təklifi ilə çıxış edib. İşğalçı dövlət olan Ermənistan isə qeyri-konstruktivlik nümayiş etdirərək Azərbaycanın UNESCO missiyası ilə bağlı bütün çağırışlarının qarşısını alıb.

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistanın qanunsuz əməlləri barədə beynəlxalq ictimaiyyət, o cümlədən UNESCO bütün bu illər ərzində davamlı şəkildə məlumatlandırılıb. Bu məqsədlə bir sıra nəşrlər hazırlanıb. Məsələn, 2007-ci ildə "Azərbaycana qarşı müharibə - mədəni irsə hücum" adlı kitab hazırlanıb və UNESCO-ya təqdim edilib. Bu kitabda ölkəmizin işğal edilmiş ərazilərində Ermənistan tərəfindən dağıdılmış mədəni və dini abidələrin siyahısı, onların qəsdən erməniləşdirilməsi, Alban kilsələrinin erməni kilsələri kimi təqdim edilməsi barədə geniş məlumatlar yer alıb. Amma UNESCO tərəfindən adekvat reaksiya verilmədi.

Hələ 2008-ci ildə UNESCO-nun o zamankı Baş direktoru Koşiro Matsuuranın ölkəmizə səfəri zamanı Azərbaycan tərəfi belə bir missiyanın təşkil olunmasını təklif etmişdi. O zaman Baş direktor məsələni izlədiklərini və missiyanın vaxtı haqqında dəqiq fikir söyləyə bilmədiyini qeyd etmişdi.

Yadımdadır, Xarici İşlər Nazirliyində mətbuat xidmətinin rəhbəri olduğum zaman bu mövzu ilə bağlı bir sıra açıqlamalarla çıxış etmişdim. 2015-ci ildə müsahibələrin birində qeyd etmişdim ki, Azərbaycan UNESCO-nu ölkəmizin işğal olunmuş ərazilərində maddi-mədəni irsin dağıdılması hallarını araşdırmaq və monitoring aparmaq üçün missiya göndərməyə dəvət edir. Amma Ermənistan bu missiyanın həyata keçirilməsinə imkan vermir. Çünki missiya həyata keçiriləcəyi təqdirdə, işğal olunmuş ərazilərdə xalqımıza aid maddi-mədəniyyət abidələrinə qarşı vandalizm halları sənədləşdiriləcək və beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

2016-cı ildə Ağdamın Cümə məscidinin Ermənistan tərəfindən hərbi məqsədlərlə istifadə edilməsi barədə məlumatlar daxil olmuşdu. Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatında bildirilmişdi ki, bu, beynəlxalq hüququn, o cümlədən 1954-cü il Silahlı Münaqişələr zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması üzrə Haaqa Konvensiyasının kobud şəkildə pozulmasıdır.

2016-cı ildə Ağdamın Cümə məscidinin Ermənistan tərəfindən hərbi məqsədlərlə istifadə edilməsi barədə məlumatlar daxil olmuşdu. Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatında bildirilmişdi ki, bu, beynəlxalq hüququn, o cümlədən 1954-cü il Silahlı Münaqişələr zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması üzrə Haaqa Konvensiyasının kobud şəkildə pozulmasıdır.

Odur ki, rəsmi Yerevan indi təsəvvürə gətiriləcək qədər işğal olunmuş ərazilərdə xalqımıza aid maddi-mədəniyyət abidələrinə qarşı vandalizm halları sənədləşdiriləcək və beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

2020-ci il tariximizə qızıl hərflərlə yazıldı. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Nəticədə bütün dünya Ermənistanın mədəni irsimizə qarşı törətdiyi vəhşiliklərin, barbarlığın bir daha şahidi oldu. Bu yaxınlarda Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə biz ölkəmizdə akkreditə olunmuş diplomatları işğaldan azad edilmiş Fizuli və Ağdam şəhərlərinə apardıq. Orada bütün binalar, abidələr dağıdılıb, sökülüb. Ağdamda Qarabağ xanlarının dəfn edildiyi tarixi "İmarət" qəbiristanlığının dağıldığını və təhqir olunduğunu gördük.

İşğal edilmiş ərazilərimizdə muzey eksponatları, əlyazmalar, xalçalar, tarixi zینət əşyaları Ermənistan tərəfindən qanunsuz olaraq daşınıb, mənimənilib və xaricə satılıb. Məsələn, məşhur Azərbaycan şairəsi Xurşidbanu Nəvəvanın Şuşadakı ev muzeyi dağıdılıb və muzeydə toplanmış yüzlərlə nadir sənət incisi, rəsm əsərləri, xalçalar, miniatürler, xatirə əşyaları, arxeologiya nümunələri işğalçılar tərəfindən dağıdılaraq talan edilib. Ağdamdakı məşhur Çörək muzeyi dağıdılıb. Bir çox dəyərli Qarabağ xalçaları Ermənistanı aparılıb və xaricə satılıb. Dünya əhəmiyyətli arxeoloji abidə olan Azıx mağarasında və Ağdamda Ermənistan tərəfindən qanunsuz arxeoloji qazıntılar aparılıb və dəyərli tapıntılar Ermənistanı aparılıb. Faktiki olaraq, Ermənistan dövlət səviyyəsində vandallıq, talançılıq, soyğunçuluq siyasəti həyata keçirib.

Ermənistanın bu kimi addımları beynəlxalq humanitar hüququn, xüsusilə "Silahlı münaqişə zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması haqqında" 1954-ci il Haaqa Konvensiyası

nın və UNESCO-nun "Mədəni mülkiyyətin qanunsuz olaraq ölkəyə gətirilməsi, ölkədən çıxarılması və mülkiyyət hüququnun başqasına verilməsinin qadağan olunması və qarşısının alınmasına yönəldilmiş tədbirlər haqqında" 1970-ci il Konvensiyasının kobud şəkildə pozulmasıdır.

Ermənistan bu qanunsuz əməllərinə görə məsuliyyət daşıyır, bu əməllərinə görə cavab verməli və oğurladığı daşına bilən mədəni irs nümunələrini öz qanuni sahibi olan Azərbaycana qaytarmalıdır.

Ermənistanın törətdiyi vəhşiliklər, vandallıq, talançılıq barədə son aylarda dünya mediasında çoxsaylı məlumatlar gətirdi, reportajlar hazırlandı. UNESCO Ermənistanın bu qanunsuz əməllərinə adekvat reaksiya verməli və bunları pisləməlidir. Lakin paradoksal odur ki, həm Vətən müharibəsinin gedişatı zamanı, həm də ondan sonra UNESCO anlaşılmaz, reallıqdan uzaq və yanlış istiqamətdə olan bir sıra bəyanatlarla çıxış etdi. Bu günlərdə isə UNESCO-nun Baş direktorunun müavini missiya ilə bağlı Azərbaycandan cavab gözlədikləri barədə açıqlama verib.

İlk növbədə, bildirmək istərdim ki, bu açıqlamanın məzmunu və tərzini Azərbaycan tərəfi üçün qəbul ediləməzdir və açıq-aşkar qərəzli mahiyyət daşıyır. Azərbaycan multikultural və tolerant ölkə olaraq öz ərazisində yerləşən bütün mədəni, dini abidələrin qorunmasını təmin edir. İstər müsəlman abidəsi olsun, istər yəhudi, istər də xristian. Elə təkcə bir fakt - bu yaxınlarda Qəbələnin Nic qəsəbəsində yerləşən Müqəddəs Məryəm Ana Alban kilsəsinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən əsaslı şəkildə bərpa edilməsi bunun bariz nümunəsidir.

UNESCO və bəzi dövlətlərin Azərbaycanın qələbəsidən sonra missiya məsələsinə qabartmaları bizdə bir sıra suallar doğurur. Bəs əvvəllər niyə UNESCO missiya göndərmirdi? İşğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində məscidlər dağıdılanda, orada donuz, inək saxlanılanda UNESCO buna niyə reaksiya vermirdi?! Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi, elə çıxır ki, məscidi dağıtmaq olar?!

Amma ortada heç bir əsas olmadığı halda işğaldan azad edilmiş ərazilərdəki xristian abidələrinin taleyi bəzilərini, o cümlədən UNESCO rəhbərliyini "yaman narahat edir". Bir daha vurğulamaq istərdim ki, biz ölkəmizdə olan bütün dinlərə aid abidələrə böyük hörmətlə yanaşırıq və onların mühafizə edirik. Lakin UNESCO-nun reaksiyasından belə təəssürat yaranır ki, sanki xristian abidələri müsəlman abidələrindən daha önəmlidir. Bu, onu göstərir ki, mədəniyyətindən asılı olmayaraq bütün dini, mədəni abidələr qorunmalı olduğu bir halda, UNESCO və bəzi siyasi dairələr tərəfindən açıq-aşkar dini zəmində ayrı-seçkilik edilir. Bütün bunlar siyasi riyakarlığın və ikili standartların bariz nümunəsidir.

Burada bir faktı da vurğulamaq istərdim. 2018-ci ilin yanvarında Azərbaycanın xarici işlər naziri o zaman yeni seçilmiş Baş direktor Odre Azuley ilə görüşdə işğal altında olan ərazilərimizə UNESCO missiyasının göndərilməsi məsələsinə bir daha qaldırmışdı.

-Bəs Odre Azuleyin bu məsələyə münasibəti necə olmuşdu?

-Çox maraqlıdır ki, O.Azuley bil-

dirmişdi ki, UNESCO humanitar təşkilatdır və bu səbəbdən də siyasi məsələlərə müdaxilə etmək istəmir.

Amma indi üstündən cəmi iki il keçəndən sonra artıq deyəsən UNESCO-nun humanitar təşkilat olduğu "yadımdan çıxıb". Azərbaycanın şanlı Vətən müharibəsindən sonra UNESCO rəhbərliyi niyə belə tez mövqeyini dəyişdi?! Nədən bir məsələ ilə bağlı təşkilatda davamlı mövqe yoxdur?! Əlbəttə, belə yanaşma Azərbaycanı və ümumiyyətlə, beynəlxalq ictimaiyyətin digər məsuliyyətli üzvlərini qane edə bilməz. Sözügedən görüşün yazısı bizim diplomatik arxivdə saxlanılır.

Aydın şəkildə seziilir ki, Azərbaycanın əldə etdiyi Zəfər nəticəsində regionumuzda yaranmış yeni reallıq bir çox siyasi dairələri narahat edir və onlar bununla barışa bilmirlər. Təəssüf doğuran bir haldır ki, UNESCO da ya məqsədli şəkildə, ya da bilməyərək bu proseslərə cəlb olunub. UNESCO rəhbərliyi bu siyasətdən əl çəkməlidir. UNESCO hökumətlərarası bir təşkilatdır və öz fəaliyyətini mandatına uyğun olaraq obyektiv və qərəzsiz surətdə həyata keçirməlidir. UNESCO rəsmiləri vətəndaşı olduqları dövlətlərin milli gündəliyini irəliitməklə məşğul olmamalıdır. UNESCO hansısa dövlətin siyasi təsir alətinə çevrilməməlidir. Bu, onun imicinə, müstəqilliyinə çox böyük bir zərərdir. Mədəni irsin qorunması ümumbəşəri öhdəlikdir və siyasi məqsədlər üçün istifadə olunmamalıdır.

-Hazırda Azərbaycanın UNESCO-nun missiyası ilə bağlı mövqeyi necədir?

-Bilirsiniz, Azərbaycanın mövqeyi haqlıdır və davamlıdır. Yeni, dünnən olduğu kimi, bu gün də Azərbaycan UNESCO missiyasının təşkilinə qarşı çıxmır. Sadəcə, beynəlxalq hüquqa və müvafiq prosedurlara uyğun davranılmalıdır. Təhlükəsizlik şəraitində imkan verdiyi zaman missiyanın aydın mandatı və tərkibi Azərbaycan və UNESCO arasında razılaşdırılmalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmət olunmalıdır.

Hazırda Mədəniyyət Nazirliyi işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdəki mədəni abidələrimizin vəziyyətini qiymətləndirir və bu məlumatlar UNESCO-ya təqdim ediləcək. Ermənistan digər sahələrdə olduğu kimi, işğal zamanı Azərbaycan xalqının bu torpaqlardakı izini silmək məqsədilə həyata keçirdiyi mədəniyyət soyqırımına və terroruna görə cavab verməlidir.

-Belə xəbərlər yayılır ki, UNESCO UNITAR ilə birgə Qarabağda müəyyən layihələr həyata keçirmək istəyir. Azərbaycanın buna münasibəti necədir?

-Bəli, biz də bu barədə eşitmişik. Bu iki təşkilat peyqlər vasitəsilə Qarabağda müşahidələr aparmaq və mədəni irsin qorunması ilə bağlı oradakı vəziyyəti qiymətləndirmək istəyir. Birənəli şəkildə bildirmək istəyirəm ki, belə özfəaliyyət qəbul ediləməzdir. Həm UNESCO, həm də UNITAR BMT təşkilatlarıdır. Onlar beynəlxalq hüquqa və BMT-nin müvafiq qaydalarına uyğun hərəkət etməlidirlər. Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və orada həyata keçirilən istənilən fəaliyyət Azərbaycanla razı-

laşdırılmalıdır. Əks halda tərəfimizdən bu, birbaşa olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı hörmətsizlik kimi qiymətləndiriləcək və adekvat reaksiya veriləcək.

-Hikmət müəllim, Azərbaycan silahlı münaqişələr zamanı mədəni irsin qorunması istiqamətində UNESCO-da başqa hansı işlər aparmışdır? Ümumiyyətlə, UNESCO ilə münasibətlərimizin gələcəyi barədə nə deyə bilərsiniz?

-UNESCO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycan silahlı münaqişələr dövründə mədəni abidələrin qorunması məsələsinə xüsusi diqqət ayırıb. Azərbaycan 2011-ci ildə UNESCO-nun silahlı münaqişələr zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması üzrə komitəsinə üzv seçilib və onun çərçivəsində fəal üzv kimi təşəbbüslərlə çıxış edib. 2012-2013-cü illərdə komitə çərçivəsində "İşğal edilmiş ərazilərdə mədəni abidələrin qorunması" adlı sənəd müzakirə edilib və qəbul olunub. Ölkəmizin təşəbbüsü və fəal iştirakı ilə hazırlanmış bu sənəd dünyada olan münaqişələr zamanı, işğal altındakı ərazilərdə UNESCO Katibliyinin mədəni abidələrin qorunması ilə bağlı atmalı olduğu addımları ehtiva edirdi.

Azərbaycanın özü işğaldan əziyyət çəkmiş bir ölkə kimi nəinki yalnız işğal olunmuş ərazilərimizdə, eləcə də bütün dünyada mədəni abidələrin dağıdılması məsələsinə həssaslıqla yanaşır və UNESCO ilə bu sahədə əməkdaşlığa daim önəm verib. Bizim düşüncəmiz belə olub ki, mədəni irs yalnız ayrıca bir xalqa deyil, bütün bəşəriyyətə məxsusdur.

2016-cı ildə UNESCO tərəfindən Mədəni abidələrin qorunması üzrə ilk "Hərbi bələdçi" hazırlanıb. Bu bələdçi çox önəmli nəşrdir və fərqli dillərə tərcümə edilərək bir çox dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən NATO tərəfindən istifadə edilir. Bələdçinin hazırlanması üçün maliyyə töhfəsini məhz Azərbaycan verib. Həmçinin onun müəllifləri arasında İtaliya, İngiltərə, Fransa mütəxəssisləri ilə yanaşı, azərbaycanlı ekspert də yer alıb. Bu, ölkəmizin mədəni abidələrin qorunması sahəsinə verdiyi önəmin, eləcə də bu sahədə olan nüfuzunun göstəricisidir.

Həmçinin UNESCO-nun ən mötəbər qurumlarından olan Ümumdünya İrs Komitəsində 2015-2019-cu illər ərzində üzvlüyü zamanı da Azərbaycan silahlı münaqişələr zamanı mədəni irsin qorunması məsələsinə daim gündəmdə saxlayıb.

Sualınızın ikinci hissəsinə gəlisdə isə deməliyəm ki, UNESCO ilə əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın daim diqqət mərkəzində olub. Təsəffüf deyil ki, Mehriban xanım Əliyeva 2004-cü ildə Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı və milli musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsində xidmətlərinə görə UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görüldü. Məhz onun təşəbbüsü və dəstəyi ilə istər Azərbaycanda, istərsə də xarici ölkələrdə mədəni irsin qorunması sahəsində önəmli layihələr həyata keçirilib, məktəblər inşa edilib, məscidlər, kilsələr, tarixi abidələr bərpa olunub.

Beynəlxalq hüquqa, beynəlxalq humanitar fəaliyyətə, multikulturalizmə böyük əhəmiyyət verən Azərbaycan UNESCO ilə bundan sonra da səmərəli, konstruktiv, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlığa hazırdır. Azərbaycan UNESCO-dan da özünə münasibətdə eyni yanaşmanı gözləyir.

“The Jerusalem Post”: Azərbaycan yəhudiləri Dağlıq Qarabağda “mədəni soyqırımı” qorxusunu əsassız hesab edirlər

Ötən ay Dağlıq Qarabağda hərbi əməliyyatların dayandırılması barədə razılıq elan edildikdən sonra Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərinin küçələrində bunun qeyd olunacağı gözlənilən idi. Azərbaycan torpaqlarının 30 illik işğalından sonra təxminən 700 min azərbaycanlı məcburi köçkün öz doğma evlərinə qayıda biləcək.

Həmin vaxt Azərbaycan bayraqlarının yanında İsrail bayraqları da qürurla dalğalanırdı və bir yəhudi dini lider olaraq bu, mənim üçün heç də təəccüblü deyildi. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycandakı aşkenazilərin baş rəhbəri Şneur Seqalın İsrailin nüfuzlu “The Jerusalem Post” qəzetində dərc edilmiş “Azərbaycan yəhudiləri Dağlıq Qarabağda “mədəni soyqırımı” qorxusunu əsassız hesab edirlər” adlı məqaləsində yer alıb.

Müəllif bəzi xarici media qurumları tərəfindən qeyd edildiyi kimi, Azərbaycan heç də xristian Ermənistanla dini qarşıdurma yaranan və dözümsüzlük nümayiş etdirən bir müsəlman ölkəsi deyil, əksinə, Azərbaycan dini və mədəni tolerantlığın, eləcə də inklüzivliyin hökm sürdüyü bir məkandır.

Şneur Seqal Azərbaycandakı tolerantlıqdan və çoxmədəniyyətlikdən bəhs edərək, ölkədə müxtəlif mədəniyyətlərin və dinlərin nümayəndələrinin birgə mehriban şəraitdə yaşadıklarını vurğulayır. O yazır: “Azərbaycanda üç fərqli yəhudi qrupu var: dağ yəhudiləri, gürcü yəhudiləri və baş rəhbəri olduğum aşkenaz yəhudiləri. Azərbaycan əhalisi sünni və şiə müsəlmanlarından, xristianlığın müxtəlif qollarından ibarətdir. Hazırda azı 30 min erməni Azərbaycanı öz vətəni hesab edir”.

Baş rəhbər yəhudi icmasının azərbaycanlılarla birlikdə yaşadığını və əməkdaşlıq etdiyini bildirir. O, Azərbaycan hökuməti tərəfindən katolik kilsəsinin inşası üçün torpaq sahəsi ayrıldığı zaman həmin kilsənin tikintisinin maliyyələşdirilməsinə kömək etmək üçün ölkədə yaşayan müsəlmanların və yəhudilərin bir araya gəldiklərini vurğulayır. 2016-cı ildə eyni kilsədə ibadət edən Roma Papası Fransisk Azərbaycandakı müsəlmanlar, xristianlar və yəhudilər arasındakı möhkəm əlaqələrə heyran qaldığını bildirib. O deyir ki, bu yaxşı münasibətlər dinc yanaşmağa və dünyada sülh üçün böyük əhəmiyyət daşıyır.

Azərbaycanda dini tolerantlığın şahidi olduğunu qeyd edən baş rəhbər yəhudilərin dini atributları olan kipanı bu ölkədə qürurla geyindiklərini bildirir. O, bir çox Avropa ölkələrində hücum qorxusu ilə əlaqədar bağlı qalan sinaqoqların Azərbaycanda hər zaman açıq olduğunu vurğulayır.

Məqalədə vurğulanır ki, fərqli mədəniyyətləri və dini irsi qoruyub saxlamaq Azərbaycan dövlətinin əsas prioritetlərindən biridir. Bu ənənə yalnız Azərbaycanın sərhədləri ilə məhdudlaşmır. Azərbaycan mədəniyyətini beynəlxalq miqyasda təbliğ edən Azərbaycan hökuməti dünya miqyasında xristian abidələrinin bərpasına böyük töhfələr verir. Vatikanla Müqəddəs Pyotr kilsəsinin bazilikasındakı bələyefin, Romada Müqəddəs Sebastian katakombalarının, Strasburq katedralinin bərpasının bunun bariz nümunəsi olduğu vurğulanır. Hazırda isə Azərbaycan hökumətinin Dağlıq Qarabağın xristian irsini qoruyub saxlamaq, bərpa etmək üçün UNESCO ilə əməkdaşlıq etdiyi də qeyd olunur.

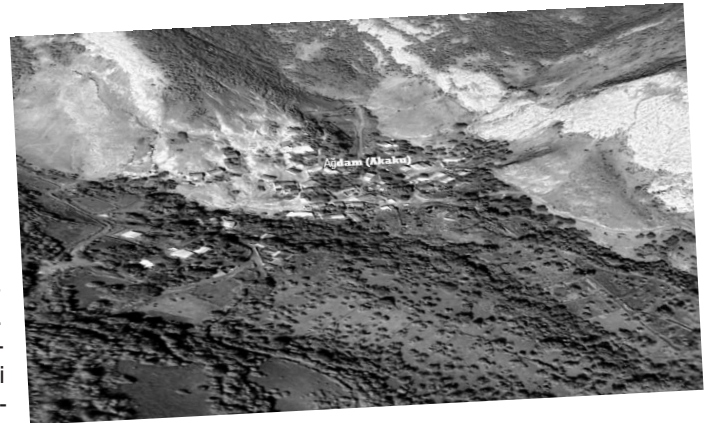
Sonda müəllif yazır ki, bütün bunlara baxmayaraq, mədəni soyqırımı qorxusu davam etməkdədir. Müxtəlif insanlar Qarabağda hərbi əməliyyatların bitməsindən sonra yaranmış xəbər boşluğunu doldurmaq üçün mütləq yazmağa bir şey axtarıb tapırlar. İndi bütün diqqəti bu çoxmədəniyyətli və tolerant bölgədə mövcud olan fərqli irq, mədəniyyət və dinləri bir araya yönəltmək lazımdır. Bu, çox çətin bir iş kimi görünə bilər, ancaq bu, mümkündür. Azərbaycan bunun bariz nümunəsi və əyani sübutudur.

6 erməni diversant məhv edildi!

Dekabrın 27-də saat 15.30 radələrində Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Ağdam (Akaku) kəndi istiqamətində qanunsuz erməni silahlı qrupu və ya

ərazidə qalmış Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqlarından ibarət 6 nəfərlik dəstə Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum edib. Nəticədə bir nəfər hərbi qulluqçumuz, əsgər Qənbərov Elmir Rayil oğlu şəhid olub, əsgər Əliyev Emin Süleyman oğlu isə yaralanıb. İlkin tibbi yardım göstərildikdən sonra yaralı hərbi qulluqçumuz tibb müəssisəsinə təxliyə edilib, həyatı üçün heç bir təhlükə yoxdur.

Görülən tədbirlər nəticəsində qanunsuz erməni hərbi dəstəsinin altı üzvü məhv edilib. Bu kimi hal təkrarlansa, Azərbaycan Ordusu tərəfindən qəti tədbirlər görülməkdir. Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir və səbr diləyir. Allah rəhmət eləsin!

Misirin “Əl Əhram” qəzeti Ermənistan ordusunun qalıqlarının təxribatından yazıb

Misirin ən nüfuzlu qəzetlərindən olan “Əl Əhram”da Ermənistan silahlı qüvvələri qalıqlarının Ordumuza hücumu ilə bağlı Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin məlumatı dərc edilib.

AZƏRTAC-ın xəbərinə istinadla yayılan materialda qeyd olunub ki, dekabrın 27-də Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Ağdam kəndi istiqamətində qanunsuz erməni silahlı qrupu və ya ərazidə qalmış Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqlarından ibarət 6 nəfərlik dəstə Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum edib. Nəticədə bir nəfər hərbi qulluqçumuz - əsgər Qənbərov Elmir şəhid olub, daha bir əsgər isə yaralanıb.

Xəbərdə bildirilib ki, görülən tədbirlər nəticəsində qanunsuz erməni hərbi dəstəsinin altı üzvü məhv edilib. Həmçinin diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bu kimi halların təkrar olunacağı təqdirdə qəti tədbirlər görülməyini bəyan edib.

Paşinyandan ŞOK ETİRAF: Azərbaycan bunun müqabilində Mehrini tələb edəcək

O bildirib ki, Rusiya və İranı birləşdirən Naxçıvan üzərindən çəkilən dəmir yolundan Ermənistanın da istifadəsinə icazə verilərsə, Azərbaycan bunun müqabilində Mehrini tələb edəcək. Lakin bu, hələ də davam edəcək çətin danışıqlar prosesinin predmetidir.

“Əgər Azərbaycan Mehri ərazisindən bir dəhliz alırsa, Ermənistan da Naxçıvan ərazisindən səyahət hüququ almalıdır.”

SİA xəbər verir ki, bunu Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan ölkənin İctimai Televiziyasına verdiyi müsahibəsində bildirib. Baş nazir bəyanatda bölgədəki bütün kommunikasiyaların blokdan çıxarılmasından bəhs olduğunu xatırladı.

Aysel Məmmədova

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və Azərbaycan Sığortaçıları Assosiasiyasının birgə nəzarəti ilə Vətən müharibəsində şəhid olmuş və ya aldığı xəsarət nəticəsində müvafiq əlillik dərəcəsi almış hərbi qulluqçuların ipoteka kreditlərinin sığorta vasitəsilə ödənilməsi prosesi operativ şəkildə davam edir.

Azərbaycan Sığortaçıları Assosiasiyasından SİA-ya verilən məlumata görə, 2020-ci ilin 27 sentyabr tarixində başlayıb 44 gün davam edən və rəşadətli ordumuzun qələbəsi ilə nəticələnən Vətən Müharibəsində iştirak edərək şəhid olmuş və ya müvafiq əlillik dərəcəsi almış hərbiçilərimizə Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun xətti ilə verilmiş ipoteka kreditləri

Yaralı hərbiçilərə 18 milyon 110 min manat sığorta ödənişi olub

həyat sığortası üzrə fəaliyyət göstərən sığorta şirkətləri tərəfindən ödənilir. Bu günə qədər 3 milyon 235 min 757 manat həcmində ipoteka kreditləri həyat sığortası sahəsində fəaliyyət göstərən sığorta şirkətləri tərəfindən tam ödənilib.

Həmçinin şəhidlərimizin vəsələrinə, xəsarət almış hərbiçilərimizə və əlillik dərəcəsi müəyyən edilmiş qazilərimizə Hərbi Qulluqçuların Dövlət İcbari Şəxsi Sığortası çərçivəsində sığorta ödənişinin verilməsi

Mərkəzi Bankın nəzarəti ilə Azərbaycan Respublikası Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkəti tərəfindən operativ qaydada həyata keçirilməkdədir. Şirkətdən verilən məlumata görə bu gündə 1053 şəhidimizin vəsələrinə və hərbi əməliyyatlar zamanı xəsarət alan 4119 nəfər hərbiçimizə sığorta ödənişi verilib. Həyata keçirilmiş sığorta ödənişlərinin ümumi məbləği 18 milyon 109 min 850 manat təşkil edir.

Minasyan: “Nikol qanlı bazarlıq istəyir”

“Nikol Paşinyan indi nə istəyir axı? Bu adam indi də qanlı siyasi bazarlıq niyyətindədirmi?” SİA Ermənistanla məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu sözləri Ermənistan Respublikasının Müqəddəs Taxtdakı keçmiş səfiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Mikael Minasyan öz Facebook səhifəsində yazıb.

“Nikol torpaqdan əl çəkməyənləri öldürdü. İndi nə istəyir? Bəli, qanlı siyasi bazarlıq istəyir. Paşinyan erkən seçkilər niyyətindədir. Onunla danışıqlar aparmaq olarmı? Cavab xeyr. Əgər 5 000 insanın qanını özünüzdün və övladlarınızın üzərinə götürüb milli xainin biabırçı damğasını əbədi olaraq bölüşmək istəmirsinizsə, xeyr”, deyir Mikael Minasyan bildirib.

Dekabrın 28-də Milli Məclisin payız sessiyasının növbəti iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova iclası açaraq gündəliyə 12 məsələnin daxil edildiyini bildirib. Gündəliyin 9 məsələsi “Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında” qanun layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan sənədlərdir. Bu sənədlər ikinci oxunuşda müzakirə olunacaq.

“Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında” qanun layihəsi barədə (ikinci oxunuş) məlumat verən Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili bildirib ki, 2021-ci ilin büdcəsində büdcə gəlirləri 1 milyard 303 milyon manat artırılaraq 25 milyard 427 milyon manata, xərcləri isə 1 milyard 50 milyon manat artırılaraq 28 milyard 543 milyon manata çatdırılıb. Gələn il büdcə kəsirinin 3 milyard 116 milyon manat, inflyasiyanın 3 faiz, ÜDM artımının 3,4 faiz, neftin qiymətinin isə 40 dollar olması nəzərdə tutulub. Ölkənin müdafiə potensialının gücləndirilməsi və silahlı qüvvələrin maddi-texniki təminatının daha da yaxşılaşması üçün ayrılan xərclər 500 milyon manat, sosialyönümlü xərclər isə 563 milyon manat artırılıb. Hər iki istiqamətdə xərclər Azərbaycan Prezidentinin bu sahələrdə apardığı xüsusi siyasətin maliyyə təminatını təmin etmək məqsədi daşıyır. Layihənin Milli Məclisin iclasında birinci oxunuşda müzakirələrində 36 deputat çıxış edib, eyni zamanda, komitədə həmin çıxışlarda qaldırılan məsələlər müzakirə olunub.

İclasda çıxış edən deputatlar Emin Hacıyev, Tahir Kərimli, Elşən Musayev, Fəzail Ağamalı büdcə layihəsinin ikinci oxunuşu barədə fikirlərini bildiriblər. Sonra “Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsi haqqında” qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev “Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında” qanun layihəsi ilə bağlı (ikinci oxunuş) məlumatında diqqətə çatdırıb ki, layihə barədə birinci oxunuşda geniş məlumat verilib. Bildirib ki, layihənin birinci oxunuşda müzakirəsi zamanı 7 deputat çıxış edərək dəyərli təkliflər veriblər. Həmin təkliflər komitədə müzakirə olunub və əlaqədar qurumlara məlumat verilib. Gələcəkdə onların mümkün olanları nəzərə alınacaq.

Komitə sədri bildirib ki, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun (DSMF) büdcəsinin gələn il üçün həm gəlirlərində, həm də xərclərində 7,6 faiz artım olacaq, pensiyaların artım dinamikası davam edəcək, pensiyalar təxminən 9,3 faiz artacaq. Əmək pensiyalarının orta aylıq məbləğinin 38 manatadək artaraq gələn il ölkə üzrə 340 manata, yaşa görə pensiyaların orta aylıq məbləğinin isə 370 manata çatacağı proqnozlaşdırılır ki, bu da Prezident İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü sosial siyasətin bariz nümunəsidir. Müavinətlərdə də xeyli artımlar proqnozlaşdırılır və bütövlükdə DSMF-nin gələn il

üçün büdcəsi aztəminatlı vətəndaşlarımızın sosial müdafiəsinin gücləndirilməsində etibarlı təminat yaradacaq.

Qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deputatlardan Soltan Məmmədov, Siyavuş Novruzov, Fazil Mustafa, Elman Nəsirov, Bəhruz Məhərrəmov, Məlahət İbrahimqızı, Aydın Mirzəzadə, Aqil Abbas fikirlərini bildirib, qeyd və təkliflərini səsləndiriblər. Sonra “Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında” qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

İclasda parlamentin əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev “İşsizlikdən sığorta fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında” qanun layihəsi barədə (ikinci oxunuş) məlumat verib. Bildirilib ki, fondun 2021-ci il büdcəsinin gəlirləri və xərcləri bərabər olaraq 157 milyon 769 min manat məbləğində nəzərdə tutulub. Fondun gəlirlərinin böyük hissəsi, yəni 69 milyon manatı özünəməşğulluq tədbirlərinin təşkilinə həsr olunacaq ki, bu da şəhid ailələrinin, Qarabağ qazilərinin məşğulluğunu təmin edəcək. Sənəd səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra “Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında” qanun layihəsi barədə (ikinci oxunuş) iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib. Bildirib ki, 2021-ci il üçün yaşayış minimumunun ölkə üzrə 190 manatdan 196 manata, əmək qabiliyyətli əhali üçün 201 manatdan 207 manata, pensiyaçılar üçün 157 manatdan 162 manata, uşaqlar üçün 170 manatdan 175 manata qaldırılması planlaşdırılır. Deputat Fazil Mustafa məsələ barədə fikirlərini bildirdikdən sonra qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul olunub.

İclasda əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev “Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında” qanun layihəsi

barədə (ikinci oxunuş) danışıb. Bildirib ki, gələn il üçün ehtiyac meyarının həddinin daha 10 manat və yaxud 6,2 faiz artırılaraq, 170 manat məbləğində olması nəzərdə tutulur. Sonra sənəd səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasda “Büdcə sistemi haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsi barədə iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib. Bildirib ki, dəyişiklik texniki xarakter daşıyır. Belə ki, 2019-cu ildən DSMF-nin təşkilati-hüquqi forması dəyişdiyindən qanunda “sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) büdcəsi”nin sözləri dəyişdirilərək “Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsi” yazılması nəzərdə tutulur. Deputat Aydın Hüseynovun məsələ ilə bağlı fikirləri dinlənildikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul olunub.

Tədbirdə əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev mahiyyətə bir-birinə yaxın olan növbəti üç məsələni ikinci oxunuşda təqdim edib. Bildirib ki, “Sosial sığorta haqqında” Qanuna təklif olunan dəyişiklik DSMF-nin statusunun dəyişdirilərək publik hüquqi şəxsə çevrilməsi ilə bağlıdır. Qurum bundan sonra Dövlət Sosial Müdafiə Fondu adlandırılacaq.

“Əmək pensiyaları haqqında” və “Sosial müavinətlər haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə məsələlərin mahiyyəti isə pensiya və sosial müavinət təyinatında sosial sığorta prinsiplərinin gücləndirilməsi, bəzi kateqoriya şəxslər üçün nəzərdə tutulan pensiya əlavələrinin və sosial müavinət növlərinin Prezident təqaüdü ilə birləşdirilməsi, sığorta stajı sahəsində güzəştlərin daha iki il müddətində artırılması, pensiya təyinatının elektronlaşdırılması istiqamətində islahatların dərinləşdirilməsi məqsədi daşıyır.

Deputatlar Siyavuş Novruzov, Fazil Mustafa, Tahir Kərimli, Razi Nurullayev və Fəzail Ağamalının qanun layihələri barədə fikirlərini bildiriblər. İclasda hər üç qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul olub. Daha sonra “Siyasi partiyalar haqqında” Qanuna dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılıb.

Milli Məclis sədrinin müavini, ictimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli diqqətə çatdırıb ki, qanun layihəsi üçüncü oxunuşun bütün tələblərinə cavab verir. Deputatlardan Fazil Mustafanın və Siyavuş Novruzovun fikirləri dinlənildikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Fasilədən sonra Milli Məclisin iclası davam etdirilib. Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, gündəliyə iki məsələnin əlavə olunması təklif edilir. Bunlar Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (birinci oxunuş) və “Dövlət borcu haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) məsələləridir. Yeni gündəlik təsdiqləndikdən sonra sədr bildirib ki, beləliklə gündəliyin son 4 məsələsi birinci oxunuşda olan qanun layihələridir.

Sonra “Müflisləşmə və iflas haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələri (birinci oxunuş) barədə məlumat verən Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri müavini Əli Məsimli bildirib ki, hər iki qanuna təklif olunan dəyişiklik Dünya Bankının “Doing Business” hesabatında “Müflisləşmənin həlli”, “Vergilərin ödənilməsi” və “Əmlakın qeydiyyatı” indikatorları üzrə kreditorların hüquqlarının müdafiəsinin təkmilləşdirilməsi, habelə sərf olunan müddət, prosedur və xərclərin op-

timallaşdırılması məqsədilə hazırlanıb və ölkəmizin “Doing Business” hesabatında qeyd olunan indikatorlar üzrə mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur.

Deputatlardan Razi Nurullayev və Rüşət Quliyevin layihələr barədə fikirləri dinlənildikdən sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi barədə (birinci oxunuş) məlumat verən iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili bildirib ki, qanuna iki maddənin əlavə edilməsi təklif olunur. Birinci maddə iri neft emalı zavodunun (illik emal gücü 3 milyon tondan az olmayan) yenidən qurulması çərçivəsində avadanlıqların və materialların idxalının 2021-ci ildən etibarən 2 il müddətinə ƏDV-dən azad olunmasını özündə ehtiva edir. Belə ki, 2018-ci ildən etibarən xaricdən gətirilən və Heydər Əliyev adına Neft emalı zavodunun yenidən qurulması zamanı istifadə olunacaq avadanlıqlara ödənilən ƏDV-nin SOCAR-a geri qaytarılması mexanizmi var idi. Avadanlıqlar alınıb gətirilirdi, rüsum ödənilirdi, sonra isə həmin vəsait Dövlət Neft Şirkətinə geri qaytarılırdı. Bu mexanizmi iki il idi fəaliyyət göstərirdi. Bu dəyişiklik həmin mexanizmin ləğv olunmasını və idxal zamanı alınmamasını özündə ehtiva edir.

İkinci maddə isə ölkəmizə koronavirus infeksiyasına qarşı vaxsınların idxalı zamanı həmin vaxsınların və şprislərin 2021-ci il yanvarın 1-dən idxalda Əlavə Dəyər Vergisindən azad olunmasını nəzərdə tutur. Bu, daha aşağı qiymətə daha çox əhalinin vaksinasıya olunmasına kömək edəcək.

Deputat Qüdrət Həsənzadə bildirib ki, layihə barədə fikirləri dinlənildikdən sonra sənəd birinci oxunuşda səsə qoyularaq təsdiq edilib.

“Dövlət borcu haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) məlumat verən iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili diqqətə çatdırıb ki, hər bir büdcədənəkar fondla büdcə arasında olan əlaqə qanunla tənzimlənir. Təminat Fondu da büdcədənəkar bir fondur. Onun yaradılmasının əsas məqsədi dövlət zəmanəti ilə dövlət şirkətlərinin götürdüyü borca xidmət mexanizminin yaradılmasıdır. Təminat Fondu bu borcu özü ödəyir, daha sonra isə dövlət şirkətləri götürdüyü borclara görə aylıq, illik ödəmələri həmin fonda ödəyir. İndiyədək bizim qanunda Dövlət büdcəsindən Təminat Fonduna ödəmənin mexanizmi mövcuddur, amma əks mexanizmi mövcud deyil. Bu dəyişiklik həmin əks-mexanizmin yaradılması məqsədini daşıyır.

Sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin iclası başa çatıb.

Vüqar Rəhimzadə: “Makron Fransanı işğalçı Ermənistanın faşizm siyasətinin əsirinə çevirir”

“Fransa prezidenti Emmanuel Makronun Ermənistan mətbuatında yer alan sonuncu fikirləri onun qatı ermənipərəst, islamofob, anti-Azərbaycan və anti-Türkiyə siyasətinin təzahürü kimi təsdiqdir.”

“İki sahil” qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, vasitəçi mandatı daşıyan Fransa kimi nüfuzlu bir dövlətin başçısının belə bir fikirlərlə çıxış etməsi münafişinin həllində bu ölkənin bitərəfliyinə ciddi zərbə vurur: “Bundan sonra Fransanın

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri statusunu daşımağa nə mənəvi, nə də ki, hüquqi və siyasi haqqı yoxdur. Ən əsası BMT Təhlükəsizlik Şurasının 5 daimi üzvündən, ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrələrindən biri kimi Fransanın belə ədalətsiz, təcavüzkarı dəstəkləyən mövqe tutması onun münafişinin nizamlanması prosesindəki beynəlxalq mandatına ziddir, neytral vasitəçilik missiyasının tələblərinin kobudcasına pozulmasıdır. Çox təəssüflər olsun ki, münafişinin davam etdiyi son 30 ildə işğalçının adı ilə çağırılması bir qayda olaraq ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrləri tərəfindən bitərəfli mövqe tutmaq kimi dəyərləndirilir, amma fürsət düşən kimi həmsədrlər tərəfindən işğalçı Ermənistanı açıq-aşkar dəstək ifadə olunur. Görünür, ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlərinin, o cümlədən bu məsələlərdə daha çox canfəşanlıq edən Fransanın “özünəməxsus” prinsipləri mövcuddur”.

“Fransanın Ermənistanı dost ölkə olduğu da məlum faktlardandır” deyən Vüqar Rəhimzadə əlavə edib ki, məhz dünyanın ən sivil dövlətlərindən biri sayılan müasir Fransanın hakim dairələrində kök salmış erməni sevgisi bu ölkənin heç bir araşdırma aparmadan qondarma “erməni soyqırımı”nı tanımasını şərtləndirib, hətta o, bu tələblə digər dövlətlərə də müraciət edib.

Vüqar Rəhimzadə əlavə edib ki, artıq danılmaz faktıdır ki, bu gün Makron Fransanı işğalçı Ermənistanın faşizm siyasətinin əsirinə çevirmək istiqamətində addımlar atmaqdadır: “Makronun faşizm ideologiyasını dövlət siyasətinə çevirməsi Ermənistanı belə məhəbbətlə qucaq açması bu gün dünya miqyasında demokratiya, insan hüquq və azadlıqlarının təminatçısı olduğunu iddia edən Fransanı sürətlə uçuruma doğru aparır. Görünür, Makron növbəti seçkidə qalib gəlmək üçün Fransanın “kiçik bacısı” adlandırılan Ermənistanı, daha doğrusu, erməni lobbisinin, diasporunun maliyyəsinə, dəstəyinə arxalanır. Bununla da Makron Fransanı işğalçı Ermənistanın faşizm siyasətinin əsirinə çevirir”.

Baş Prokurorluq Ermənistanla bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciət etdi

Azərbaycan Baş Prokurorluğu məlumat yayıb. Qurumun Mətbuat Xidmətindən SİA-ya daxil olan məlumatda deyilir: “Əvvəllər məlumat verildiyi kimi bəzi kütləvi informasiya vasitələri və sosial media səhifələrində Azərbaycan və Ermənistan hərbi qulluqçuları tərəfindən törədilməsi güman edilən, döyüş əməliyyatları zamanı həlak olmuş hərbiçilərin, mülki şəxslərin meyitləri üzərində təhqiredici hərəkətlər edilməsi, habelə əsir götürülmüş hərbiçilər və mülki vətəndaşlarla qeyri-insani rəftarı əks etdirən çoxsaylı videogörüntülər yayılıb.

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu və Hərbi Prokurorluq tərəfindən aparılan təhlillər zamanı saxta videoçarxlar istisna edilərək reallığı əks etdirməsinə ciddi şübhələr yaranan videogörüntülər, o cümlədən bəzi hallarda əsir düşmüş şəxslərin baş və boğaz nahiyəsinin kəsilməsi yolu qətlə yetirilməsi faktlarının hər biri üzrə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Lakin Azərbaycan Respublikası Baş prokurorluğu tərəfindən yuxarıda qeyd olunan hadisələr üzrə cinayət işlərinin başlanaraq təqsirkar şəxslərin məsuliyyətə cəlb edilməsi və digər şəxslərin müəyyən edilməsi istiqamətində əməliyyat-istintaq tədbirlərinin davam etdirilməsi barədə 2 dəfə rəsmi məlumat verilməsinə baxmayaraq qarşı tərəfdən qeyd olunan faktlarla bağlı hər hansı bir açıqlama verilməməsi onu təsdiq edir ki, bu cinayətlər Ermənistan hüquq mühafizə orqanları tərəfindən araşdırılmır və Ermənistan rəhbərliyinin bundan sonra da siyasi iradə nümayiş etdirməyərək cinayət törətməsi şəxslərin cəzalandırılması istiqamətində hər hansı bir addım atmaq niyyəti yoxdur.

Azərbaycan Respublikası Baş prokurorluğu tərəfindən döyüş əməliyyatları zamanı həlak olan Azərbaycan hərbi qulluqlarının meyitləri üzərində təhqiredici hərəkətlər, əsir düşmüş azərbaycanlı hərbiçiləri ilə qeyri-insani rəftarı əks etdirən videogörüntülər, mülki Azərbaycan vətəndaşlarının öldürülməsi və onlara xəsarət yetirilməsi faktları ilə bağlı Ermənistan hüquq mühafizə orqanları tərəfindən tədbir görülməsi, üzərinə düşən beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, cinayət faktları üzrə açıq və ədalətli araşdırma aparılması üçün beynəlxalq təşkilatlara müraciət edilib.

Hazırda Azərbaycan hərbi qulluqlarına qarşı qanuna zidd hərəkətlər, 101 mülki Azərbaycan vətəndaşının öldürülməsi, 423 nəfərə xəsarət yetirilməsi ilə bağlı bütün cinayət işləri üzrə Azərbaycan Respublikasının prokurorluq orqanları tərəfindən zəruri və intensiv istintaq hərəkətləri aparılır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə müvafiq olaraq işini şəffaf və açıq quran Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu bir daha bəyan edir ki, təqsirli şəxslərin müəyyən edilərək mövcud hüquqi mexanizm və beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində məsuliyyətə cəlb edilməsindən ötrü mümkün olan bütün tədbirlərin görülməsi təmin edilməklə bundan sonra da ictimaiyyətə geniş məlumat verilməsi təmin ediləcəkdir”.

Azərbaycanda 5 günlük tətil

Bu həftə Azərbaycanda Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü və Yeni il bayramı ilə əlaqədar 5 günlük tətil başlayır. SİA-nın xəbərinə görə, dekabrın 31-i Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü, yanvarın 1 və 2-si isə Yeni il bayramıdır. Yanvarın 2-si şənbe gününə təsadüf etdiyindən yanvarın 4-ü də istirahət günüdür. Həmçinin yanvarın 3-ü isə bazar günüdür. Beləliklə, Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü və Yeni il bayramı ilə əlaqədar olaraq Azərbaycanda 5 gün - 2020-ci ilin dekabrın 31-i, 2021-ci ilin yanvarın 1-i, 2-si, 3-ü və 4-ü qeyri-ış günləridir.

Qarabağın işğaldan azad olunması ilə əlaqədar sentyabr ayının 27-dən başlayan “Dəmir Yumruq” əməliyyatında iştirak etmiş və Müharibə veteranı statusunu almış hərbiçilər 80 manat müavinət alacaqlar. SİA xəbər verir ki, bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən bildirilib.

Məlumatda qeyd olunur ki, 1994-cü il mayın 12-dək Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarında iştirak edən bütün iştirakçılar və 1994-cü il 12 may tarixindən sonra döyüş zonasında hərbi xidmət keçərək, yaxud döyüş zonasında döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi ilə bağlı ezamiyyətlərdə olarkən, bilavasitə döyüş əməliyyatlarında iştirak edən və həmin döyüş əməliyyatları ilə əlaqədar xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) almış hərbi qulluqçular müharibə veteranı hesab edirlər. Müavinət alacaq hərbiçilərin müharibə veteranı hesab edilməsi üçün müharibə veteranı vəsiqəsi tələb olunur.

Müharibə veteranı vəsiqəsini hansı orqan verir?

Müharibə veteranı adı və müvafiq veteran vəsiqəsi (o cümlədən onun dublikatı) şəxsin hazırda xidmət keçdiyi (qulluq etdiyi)

Hansı hərbiçilərə ayda 80 manat ödəniləcək?

yi), əvvəllər ehtiyata və istefa-ya buraxılmış şəxslərə isə sonuncu xidmət keçdiyi (qulluq etdiyi) yerdən asılı olaraq aidliyyəti üzrə Müdafiə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti, Xarici Kəşfiyyat Xidməti, Dövlət Sərhəd Xidməti, Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən onların yaratdıqları müvafiq komissiyaların rəyinə əsasən verilir.

Müharibə veteranının hansı sosial təminat hüququ var və bu hüquq nə vaxtdan yaranır?

Birdefəlik sığorta ödənişi - hərbi qulluqçuya xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) alması zamanı əlilliyi müəyyən edilmədiyi zaman ağır xəsarət aldığı halda 2 750 manat, yüngül xəsarət aldığı zaman 550 manat sığorta ödənişi həyata keçirilir (“Azərsığorta” Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkəti tərəfindən);

Prosedur: Xəsarət almış şəxs tərəfindən ağır və ya yüngül xəsarət haqqında Silahlı Qüvvələrin müvafiq hərbi həkim komissiya-

sının şəhadətnaməsi (“Azərsığorta” Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkətinə təqdim edildikdən 7 iş günü ərzində şəxsin bank hesabına ödəniş aparılır.

Müharibə veteranlarına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aylıq təqaüdü (80 manat) ödənilir. Bu hüquq müharibə veteranı vəsiqəsi verildiyi tarixdən yaranır. (Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən);

Prosedur: Müharibə veteranı vəsiqəsi ƏƏSMN-in yerli strukturuna təqdim edilir, oradan təqaüd təyinat aparılaraq ödəniş göndərilir.

Özünüməşğulluğun təşkili: Müharibə veteranları ən qısa zamanda özünüməşğulluq proqramına növbədənəkar cəlb edilir, kiçik ailə təsərrüfat və müəssisələrini qurmaları üçün aktivlərlə təmin olunurlar;

Prosedur: Bu dəstəyi almaq üçün şəxs işsizlik meyarlarına (aktiv əmək müqaviləsi, VÖEN-i, torpaq pay mülkiyyətçisi, əyani tələbə olmamalıdır) uyğun gəlməlidir. Şəxs onlayn qaydada Məşğulluq Altsisteminə (MAS), yerli ərazi məşğulluq və ya DOST mərkəzlərinə müraciət etməlidir.

Haqqı ödənilən ictimai işlər: Müharibə veteranlarının haqqı ödənilən ictimai işlər proqramına ən qısa zamanda növbədənəkar cəlb edilməsi təmin olunur;

Prosedur: Bu dəstəyi almaq üçün şəxs işsizlik meyarlarına (aktiv əmək müqaviləsi, VÖEN-i, torpaq pay mülkiyyətçisi, əyani tələbə olmamalıdır) uyğun gəlməlidir. Şəxs onlayn qaydada Məşğulluq Altsisteminə (MAS), yerli ərazi məşğulluq və ya DOST mərkəzlərinə müraciət etməlidir.

Sosial iş yerlərində əməkhaqqının birgə maliyyələşdirilməsi: Müharibə veteranlarının sosial iş yerlərində əməkhaqqının birgə maliyyələşdirilməsi proqramına ən qısa zamanda növbədənəkar cəlb edilməsi təmin olunur;

Prosedur: Bu dəstəyi almaq üçün şəxs işsizlik meyarlarına (aktiv əmək müqaviləsi, VÖEN-i, torpaq pay mülkiyyətçisi, əyani tələbə olmamalıdır) uyğun gəlməlidir. Şəxs onlayn qaydada Məşğulluq Altsisteminə (MAS), yerli ərazi məşğulluq və ya DOST mərkəzlərinə müraciət etməlidir. Qeyd edək ki, müharibə veteranı müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxsdirsə, o zaman ona müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslər üçün nəzərdə tutulan sosial təminat hüquqları şamil olunur.

-Mübariz müəllim, başa çatmaqda olan 2020-ci il ölkəmiz üçün mühüm hadisələrlə yadda qaldı. İlk olaraq fevral ayında keçirilmiş parlament seçkilərinin ölkəmizdə demokratiyanın və siyasi münasibətlərin inkişafı baxımından əhəmiyyətini necə dəyərləndirirsiniz?

-İlk olaraq onu qeyd edim ki, son günləri ni yaşadığımız 2020-ci il Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz üçün çox əhəmiyyətli və xoş hadisələrlə yadda qalan il oldu. Ölkəmizin bütün sahələrdə inkişafı və dünya dövlətləri arasında mühüm yer tutması istiqamətində bir çox yeniliklərə imza atan dövlət başçısı qarşıya qoyulan iqtisadi, sosial məsələlərə nail olmaq məqsədilə idarəetmə sahəsində aparılan kadr islahatlarına xüsusi yer verdi. 2019-cu ildən başlanan islahatlar dalğası bu il də ilin əvvəlində keçirilən növbədənəkar parlament seçkiləri ilə davam etdi. Xalqın rifahının daha da yaxşılaşdırılması üçün dövlət strukturlarının yenilənməsi, rəhbər vəzifələrə, xüsusilə yerli özünüidarəetmə orqanlarına yeni, istedadlı insanların təyin edilməsi bir ölkənin taleyində çox vacib hadisədir. Bu il keçirilən parlament seçkiləri də ölkədəki siyasi sabitliyə, iqtisadi islahatların davam etməsinə və ümumilikdə, demokratik sistemin daha da güclənməsinə töhfə vermiş oldu. Parlament seçkilərində indiyədək qeydə alınmış ən yüksək sayda - 1314 namizəd mübarizə apardı ki, bu da namizədlərin qeydiyyatı prosesinin əhatəli və ədalətli olduğunu, eləcə də rəqabətli seçki mühitinin göstəricisi idi. Habelə builki seçkilər ötən seçkilərlə müqayisədə qadın namizədlərin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması, 19 siyasi partiyanın təmsil olunması ilə geniş plüralizmin təmin edilməsi kimi məqamlarla əlamətdar oldu. Seçki prosesi Azərbaycan tərəfinin dəvəti ilə ölkəyə gəlmiş 883 beynəlxalq və 78 minə yaxın yerli müşahidəçi tərəfindən izləndi. Eyni zamanda, seçkilərin müşahidəsinə 132 xarici KİV-dən 199 nümayəndə qatıldı. Həm beynəlxalq, həm də yerli müşahidəçilərin mütləq əksəriyyəti seçkilərin azad, demokratik və şəffaf şəraitdə keçdiyini təsdiq etdilər.

Bu parlament seçkiləri Azərbaycanda həyata keçirilən islahatların tərkib hissəsi kimi tarixə düşdü. Prezident İlham Əliyev seçkilərin Azərbaycanın gələcək inkişafında çox önəmli rol olacağını bildirib: "Bu seçkilər Azərbaycanda aparılan islahatlara dəstək verməlidir və seçkilərin növbədənəkar keçirilməsinin əsas məqsədi də o idi ki, vaxt itirmədən islahatlar davam etdirilsin. Çünki həm struktur islahatları aparıldı, həm hökumət, həm Prezident Administrasiyası yenidən formalaşdırıldı və əlbəttə ki, Milli Məclis bu işlərdən kənarda qala bilməzdi. Ona görə əminəm ki, bu seçkilərin Azərbaycanın gələcək inkişafında çox önəmli rol olacaq. Çünki bizim qanunvericiliyimiz ölkəmizin artan sürətinə uyğun olmalıdır".

Parlamentin fəaliyyəti vətəndaşlar tərəfindən də təqdir olunur. Bu parlamentdə də Azərbaycanın siyasi palitrası, müxtəlif siyasi partiyaları təmsil olunublar. Biz bu il bir çox məqamlarda parlamentdə təmsil olunan siyasi partiyaların birliyinin şahidi olduq. Bu da öz növbəsində ölkədə sivil siyasi münasibətlər sisteminin, siyasi mədəniyyətin inkişafının təmin olunduğundan xəbər verir. Elə məsələlər var ki, orada siyasi baxışların fərqliliyi qəbul edilməzdir. Vətənin təhlükəsizliyi, ərazi bütövlüyü, Azərbaycanın dövlətçiliyi, müstəqilliyi kimi məsələlərdə iqtidar-müxalifət söhbəti olmamalıdır. Bu il istər koronavirus pandemiyası, istərsə də 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə parlamentin siyasi konfigurasiyası milli məsələlərdə vahid bir platformanın mövcud olduğunu nümayiş etdirdi.

- 2020-ci il ölkəmizdə "Könüllülər ili" elan olunmuşdur. "Könüllülər ili" kö-

2020-ci il Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz üçün çox əhəmiyyətli və xoş hadisələrlə yadda qalan il oldu

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP İcra katibinin müavini Mübariz Qurbanlının yap.org.az-a müsahibəsi

nüllülər hərəkətinin təbliğində nə kimi rol oynadı?

- Könüllülük xalqımızın əsrlər boyu yaşadıdığı xeyirxahlıq, fədakarlıq, təmənnaşız kömək, yardımlaşma ənənələrindən biridir. Bu qavram insanları vahid niyyət ətrafında birləşdirir, vətəndaş, cəmiyyət və dövlətin birgə fəaliyyətinin ən uğurlu nümunəsidir. Könüllülük həm də vətənpərvərlik məktəbi, öz xalqına, dövlətinə, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq və xidmət örnəyidir. Bu fəaliyyətin təşviqi də Prezident İlham Əliyevin cəmiyyət-dövlət, xalq-dövlət münasibətlərinin mükəmmələşdirilməsi istiqamətində, bu əlaqələrin, münasibətlərin daha da yaxşılaşdırılması üçün atdığı növbəti uğurlu addımlardan biridir. Bu prosesə gənclərin cəlb edilməsi isə onların fərdi inkişafına təkan vermək, sosial məsuliyyətlərini artırmaq, gənclərin potensialından xalqın rifahı naminə istifadə etmək məqsədi daşıyır, gənclərin daha da sosiallaşmasına, onların kommunikativ imkan və bacarıqlarının artmasına, ölkəmizin ictimai-siyasi və mədəni həyatında fəal təmsil olunmalarına, onların daxili mənəvi aləminin zənginləşməsinə, dünyagörüşlərinin genişlənməsinə, elmi-intellektual potensiallarının yüksəlməsinə birbaşa təsir edir.

Düşünürəm ki, 2020-ci il gənclərin könüllü olaraq öz potensiallarını sərgiləməsi baxımından çoximkanlı il oldu. İlin əvvəlindən ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərdə gənclərin fəal iştirakı danılmazdır. Könüllülər istər parlament seçkiləri müddətində, istərsə koronavirus pandemiyasının hələ də davam etdiyi müddətdə, eləcə də böyük zəfərlə nəticələnən Vətən müharibəsinin getdiyi 44 gün müddətində öz fəaliyyətlərinin ən çətin, çətin olduğu qədər də şərəfli dövrünü yaşadılar. Əvvəlki illərdə daha çox beynəlxalq konfrans və tədbirlərin, simpoziumların, kütləvi idman, siyasi, mədəni tədbirlərin idarə edilməsi proseslərində, təşkilatçılığında gənclər öz bacarıqlarını nümayiş etdirmişdilər, bu il vətənpərvərlik, humanizm, azərbaycançılıq prinsipinə söykənilmiş fəaliyyətləri ilə gənclərimiz örnək olmağı bacardılar.

-2020-ci ilin əvvəllərindən bütün dünyada, o cümlədən Azərbaycanda koronavirus pandemiyası sürətlə yayılmağa başladı. Ölkəmizdə COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizə tədbirləri haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Pandemiyanın qarşısının alınması, onun doğurduğu sosial-iqtisadi problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində Azərbay-

can dövləti tərəfindən çevik və məqsədyönlü siyasət aparılır, virusa qarşı mübarizənin ilkin mərhələsindən başlayaraq qabaqlayıcı addımlar atılır, yoluxucu xəstəliklə bağlı vəziyyət nəzarət altında saxlanılır. İnfeksiyanın ehtimal olunan bütün ocaqlarını məhv etmək üçün ciddi səylər göstərilir, ölkə ərazisində virusa yoluxma ehtimalının minimuma endirilməsinə çalışılır. Azərbaycan həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq arenada bu ümumi bəlayə qarşı mübarizə üzrə operativ tədbirlər görüb. Qısa müddətdə laboratoriyaların sayı artırılıb, modul tipli xəstəxanalar tikilib, pandemiya qarşı mübarizə, habelə zərərçəkmiş kateqoriyalardan olan vətəndaşlara maliyyə dəstəyi göstərilməsi üçün dövlət büdcəsindən təqribən 2,5 milyard dollar məbləğində vəsait ayrılıb ki, adıçəkilən maliyyə dəstəyi tədbirləri beş milyona yaxın vətəndaşımızı əhatə edib. Eyni zamanda, tibb heyətinə dəstək və yeni növ koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargaha verdiyi göstərişə uyğun olaraq bir neçə ölkədən tibb mütəxəssisləri Azərbaycana dəvət ediləblər. COVID-19 infeksiyasının geniş yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə sözügedən sahədə çalışan qardaş ölkə Türkiyədən, eləcə də Rusiyadan, Kubadan, Çindən və İtaliyadan ümumilikdə 361 nəfər ölkədə koronaviruslu xəstələrin müalicəsinə cəlb olunublar.

Qeyd edim ki, pandemiya ilə bağlı təbiiq edilən məhdudlaşdırıcı rejimin mərhələli şəkildə sərtləşdirilməsi özünün müsbət nəticələrini göstərməkdədir. Azərbaycan dövləti koronavirus pandemiyası ilə mübarizə istiqamətində ciddi addımlar ataraq əhalinin kütləvi şəkildə bu xəstəliyə yoluxmasının qarşısını almağa və onların sağlamlığını qorumağa çalışır.

Azərbaycan pandemiyaya qarşı mübarizədə həm də geniş beynəlxalq əməkdaşlığın fəal tərəfdarı kimi çıxış edib və edir. Cənab Prezidentin təşəbbüsü ilə bir neçə beynəlxalq tədbir keçirilib. Onların sırasında bu ilin aprel ayında Türkdillli Ölkələrin Əməkdaşlıq Şurasının pandemiyaya qarşı mübarizəyə həsr edilmiş Zirvə görüşünü göstərmək olar. Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi bu mövzunun müzakirə edilməsi üçün hökumət və dövlət başçıları səviyyəsində BMT-nin Baş Assambleyasının xüsusi sessiyalarının çağırılması təşəbbüsü-nü irəli sürüb və bu təklif 150-dən çox dövlət tərəfindən dəstəklənib. Beləliklə, dekabrın 3-də və 4-də Azərbaycanın təşəbbüsü ilə 70-dən çox dövlət və hökumət başçısının iştirakı ilə BMT Baş Assambleyasının 31-ci xüsusi sessiyası keçirildi. Azərbaycan bir sıra ölkələrə və beynəlxalq təşkilatlara maliyyə yardımı və humanitar yardım göstərilməsi proqramında da fəal iştirak etdi. Azərbaycan 30-dan çox ölkəyə maliyyə yardımı və humanitar yardım göstərib. Beləliklə, üzvlərinin sayına görə BMT-dən sonra ikinci beynəlxalq təsisat - Qoşulmama Hərəkatına başçılıq etməklə Azərbaycan pandemiyaya qarşı global miqyasda mübarizə işinə sanballı töhfə verir.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Fond xüsusi karantin rejiminin təbiiq olunduğu dövrdə dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə dəstək məqsədilə aztə-

minatlı ailələrə yardım aksiyaları təşkil edir, eləcə də Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın işinə dəstək olaraq müxtəlif tibb müəssisələrinə maskalar, əlcəklər, qoruyucu eynəklər, tibbi geyimlər və dezinfeksiyaedici vasitələr verilir və bu istiqamətdə yardımlar davam edir.

Tam əminliklə deyə bilərəm ki, Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən siyasətinin nəticəsi olaraq koronavirus pandemiyasının əhaliyə mənfi təsirlərini azaltmaq məqsədilə aparılan genişmiqyaslı tədbirlər öz nəticələrini verir. Dövlət başçısı MDB Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında da bildirdi ki, vaksınlaşma proqramı gələn ilin əvvəlində başlanacaq və dövlət hesabına həyata keçiriləcək.

-Mübariz müəllim, bu il ərzində işğalçı Ermənistan tərəfindən ölkəmizə qarşı təxribatlar oldu. Tovuz təxribatı zamanı aldığı dərsdən nəticə çıxarmayan erməni tərəfi sentyabrın 27-də növbəti dəfə hərbi təxribat törətdi. Bu təxribatların qarşısını almaq üçün rəşadətli Azərbaycan Ordusunun başladığı əks-hücum əməliyyatı torpaqlarımızın işğaldan azad olunması, ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsi ilə nəticələndi. Bu barədə sizin fikirlərinizi bilmək istərdik...

- 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təxribatı nəticəsində başlayan müharibədə xalqımız Prezident İlham Əliyevin müzəffər Ali Baş Komandan kimi hərbi sərkərdəlik keyfiyyətlərinin, prinsipial və qətiyyətli mövqeyinin, ən ekstremal şəraitdə belə uğurlu diplomatiya yürütdüyünün bir daha şahidi oldu. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri cənab İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı ilə erməni qəsbkarlarından azad edildi. Xalqımızın tarixinin parlaq və unudulmaz səhifələrindən birini təşkil edən bu şanlı qələbənin əsasında həm Prezident İlham Əliyevin liderlik keyfiyyətləri, həm də ondan irəli gələrək Azərbaycanın sosial-iqtisadi, siyasi, mədəni, hərbi sahələrdə uğurları, xarici siyasətdə nailiyyətləri dayanır.

Azərbaycan dövləti erməni işğalçılarını torpaqlarımızdan qovmaqla bölgədə yeni reallıq yaratdı və 27 il idi ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının kağız üzərində qalan məlum dörd qətnaməsinin tələblərini yerinə yetirdi. Şanlı qələbədən sonra Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, "Bizim ölkəmiz üçün yeni dövr başlayır. Yeni quruculuq dövrü, inkişaf dövrü, azad edilmiş ərazilərimizin bərpası dövrü. Mən tam əminəm ki, Azərbaycan xalqı bu dövrdə də birlik, həmrəylik göstərəcək, güclü iradə göstərəcək. Azərbaycan xalqı yenə də birləşərək dağıdılmış bu şəhərləri, kəndləri bərpa etmək üçün əlindən gələni edəcəkdir. Biz bundan sonra böyük və qürurlu xalq kimi yaşayacağıq. Beynəlxalq müstəvidə öz sözümüzü demişik, bölgədə öz sözümüzü demişik. İstədiyimizə nail olmuşuq və əminəm ki, bundan sonra bizim xalqımızı təhlükəsiz və xoşbəxt həyat gözləyir". Vətən müharibəsində qazanılmış möhtəşəm qələbə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəlik məharəti və Azərbaycan Ordusunun igid, mərd, qorxubilməz döyüşçülərinin qəhrəmanlığı nəticəsində reallaşdı. Müharibənin gedişində hərbiçilərimizin əh-

2020-ci il Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz üçün çox əhəmiyyətli və xoş hadisələrlə yadda qalan il oldu

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP İcra katibinin müavini Mübariz Qurbanlının yap.org.az-a müsahibəsi

vali-ruhiyyəsinin və mənəvi-psixoloji həzrlığının yüksək səviyyədə olduğunun və döyüş tapşırıqlarını böyük məharətlə yerinə yetirdiklərinin şahidi olduq.

2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistanın baş naziri tərəfindən birgə Bəyanatın imzalanması Vətən müharibəsində Azərbaycanın hərbi-siyasi qələbəsini təsdiq edən tarixi hadisə oldu. Bununla da müharibənin ilk günlərindən etibarən Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin irəli sürdüyü şərtləri Ermənistan hakimiyyətinin qəbul etməkdən başqa çıxış yolu qalmadı.

Dekabrın 10-da Bakının Azadlıq meydanında Vətən müharibəsində Qələbəyə həsr olunmuş Zəfər paradı Azərbaycan Ordusunun gücünü və qüdrətini bütün dünyaya göstərdi. Bu qələbə ilə Azərbaycan bütün dünyaya öz gücünü və haqq-ədalət uğrunda qətiyyətli mübarizəsini nümayiş etdirdi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müdrikliyi, Milli Ordumuzun gücü, cəmiyyətdəki vətəndaş həmrəyliyi nəticəsində əldə olunmuş möhtəşəm qələbə Azərbaycan tarixinin qəhrəmanlıq səhifələrindən biridir.

Müstəqil dövlətçilik tariximizin ən qürurlu günlərini yaşadığımız bu günlərdə qazandığımız böyük qələbə möhtərəm Prezidentimizin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin məntiqi nəticəsidir. Dövlət başçımızın qətiyyətli mövqeyi və möhkəm iradəsi sayəsində müzəffər Azərbaycan Ordusu işğal altındakı ərazilərimizi azad edərək, millətimizə böyük sevinc bəxş etdi. Ağzın, məkrli düşməni həm döyüş meydanında, həm də siyasi arenada diz üstə çökdürən Prezidentimiz xalqımıza verdiyi vədə Böyük Lider kimi əməl etdi. Qarabağımızı işğaldan azad etməsi ilə 30 illik həsrətimizə son qoyan cənab Prezidentimizin həm siyasi meydanında, həm də döyüş meydanında necə güclü diplomat və sərkərdə olduğuna nəinki Azərbaycan xalqı, bütün dünya bir daha şahid oldu.

-30 il yaxın Ermənistanın işğal altında olmuş ərazilərimiz işğalçılar tərəfindən tamamilə dağıdılıb. Bu baxımdan, tarixi-dini abidələr, məscidlərimiz də erməni vəhşiliyinə məruz qalıb. Bu vandalizmin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün nə kimi addımlar atılır?

- Məlum olduğu kimi, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində Azərbaycan xalqına məxsus çoxəsrlik qədim tarixi-dini abidələr dağıdılaraq yerlə-yeksan edilib, onların bir qismi isə saxtalaşdırılaraq erməniləşdirilib. Təcavüzkar dövlətin bu cür vandal əməllərə əl atmaqda əsas məqsədi bizim minilliklər ərzində yaşadığımız torpaqlarda həm tarixi keçmişimizi, həm də mənəvi yaddaşımızı məhv etmək idi. Ermənistan Azərbaycan xalqına məxsus tarixi-dini abidələrə qarşı təcavüzünü müxtəlif istiqamətlərdə aparıb. Belə ki, milli mənsubiyyəti və dini ənənələri özündə əks etdirən abidələr tamamilə dağıdılıb və ya erməniləşdirilməsinə, özgələşdirilib dəyişdirilməsinə cəhdlər edilib.

İşğal altındakı müsəlman dini kimliyinə aid olan abidələr, o cümlədən digər mədəniyyət nümunələri dağıdılmaqla yanaşı, həm də təhqir olunub. Son illərdə məscidlərdə mal-qara və digər heyvanların saxlanması faktı Qərb ölkələrinin fotomüxbirləri tərəfindən də lentə alınıb və bütün dünya ictimaiyyəti bu kadrlarla tanış olub. Bundan başqa,

Qafqaz Albaniyasına məxsus məbədlər erməniləşdirilərək qırıq-yanmışdır. Azərbaycanın işğal altında olmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafındakı 7 rayonun ərazisində yerləşən Yuxarı və Aşağı Gövhər Ağca məscidləri (Şuşa), Saatlı məscidi (Şuşa) və Ağdamda Cümə məscidi dağıdılıb, Ağoqlan (Laçın rayonu), Xudavəng (Kəlbəcər rayonu), Gəncəsər məbədləri (Ağdərə rayonu) və sair erməniləşdirilərək qırıq-yanmışdır. Bəzən isə ermənilər işğal etdikləri ərazilərdə yerləşən məscidlərin Azərbaycan xalqına deyil, başqa dövlətlərə məxsus olduğunu iddia edir və bu niyyətlə məkrli addımlar atıblar. Ermənilərin bu cür vandal əməllərinə Ermənistan tarixi Azərbaycan ərazilərində yerləşən dini abidələr də məruz qalıb. İrəvan Şah Abbas məscidi, Dəmirbulaq məscidi, Hacı Novruz Əli məscidi, Sərdar məscidi, Buğakar ziyarətگاهی, Ağadədə ziyarətگاهی və digər müqəddəs yerləri ermənilər tamamilə uçurub, Göy məscidin isə məmarlıq xüsusiyyətlərini dəyişdirərək onun İran abidəsi olduğu iddia edilib.

Torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasından sonra ortaya çıxan mənzərə düşmənin bu əraziləri tamamilə dağıtdığını göstərdi. Qədim yaşayış yerlərimizdə olan tikililər arasında dini abidələr, məscid və ziyarətgahlar da önəmli yer tutur. İşğala qədərki dövrdə aparılmış statistikaya görə, Ermənistan ordusunun işğalından azad edilən ərazilərdə tarixi-dini abidələrin sayı ümumən 403-dür. Onlardan 67-si məscid, 144-ü Alban irsinə aid məbəd və kilsə, 192-si isə ziyarətgahlardır, qəbiristanlıqların sayı isə 900-dən artıqdır. Bunlar yekun rəqəmlər deyil. Çünki sovetlər dövründə təyinatı dəyişdirilmiş dini ibadət evlərinin bu siyahıya düşmədiyi bildirilir. Hazırda bu istiqamətdə dəqiqləşdirmələr aparılır. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdəki dini ibadət ocaqlarının hər biri bərpa olunacaq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz müsahibə və çıxışlarında dəfələrlə bəyan edib ki, tarixi-mədəni, o cümlədən dini ibadət ocaqları bərpa olunub insanların istifadəsinə verəcək. Bununla bağlı monitorinqlər aparılacaq, mövcud tikililərin texniki vəziyyəti qiymətləndirildikdən sonra onlar barədə qərar verəcək.

Bu günlərdə bu məsələ ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva Fondun qədim Qarabağ torpağında dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası üzrə layihəyə başladığını açıqladı. Bildirir ki, fəaliyyət göstərdiyi ilk gündən Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanda tarixi, mədəniyyət və dini abidələrin qorunub saxlanması və bərpası istiqamətində bir çox layihələr həyata keçirib. Qürurverici haldır ki, qədim Qarabağ torpağında Azərbaycan xalqının milli sərvəti olan dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası üzrə başlanan layihə çərçivəsində yerli və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə bölgədəki ziyarətgahlarımızın bərpası, konservasiyası və yenidən qurulması həyata keçiriləcək, işğal illəri ərzində Şuşa şəhərində və Ağdam rayonunda dağıntılara məruz qalmış dini ibadət yerlərinin bərpası üzrə müvafiq işlərə artıq başlanılıb.

- Son olaraq, 2020-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti haqqında nə deyə bilərsiniz? Bu il partiyamız qarşıya qoyulan vəzifələri hansı səviyyədə yerinə yetirdi?

- Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurucusu, Prezident İlham Əliyevin Sədri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası 2020-ci ildə də Azərbaycanın inkişafına öz layiqli töhfəsini verməkdə davam etdi. Ümumiyyətlə, YAP öz fəaliyyətini Heydər Əliyev ideyaları əsasında davam etdirir, Heydər Əliyev yolu ilə irəliləyir. Prezidentin siyasətinin həyata keçirilməsi və təbliğində aparıcı - avanqard rol Yeni Azərbaycan Partiyasına məxsusdur.

Partiyamız müasir, müstəqil dövlətimizlə eyni addımlayır. Həmçinin, Azərbaycanın intellektual səviyyəli, ən qabaqcıl insanları partiyamızda cəmləşib. YAP-ın bütün bölgələrimizdə yerli strukturları fəaliyyət göstərir. Bu partiya dialoq üçün cəmiyyətə daim açıq olan partiyadır. Eyni zamanda, YAP daxili demokratiyaya sahib olan partiyadır. Partiyamız həm də, nəsiləri özündə birləşdirir, onların vəhdətini təşkil edir. Ona görə də, YAP Ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi dünən, bu günün və gələcəyin partiyasıdır.

Partiyamızın ən böyük üstünlüyü ondan ibarətdir ki, o, Heydər Əliyev ideyalarına söykənib. Dövlətimizin başçısı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi yo-

lu uğurla davam etdirərək, Azərbaycanı dünya birliyinin layiqli dövlətləri sırasına qoşub. Müstəqil Azərbaycan tarixində öz üzərinə böyük tarixi missiya götürən və xalqımızın həyatında mühüm hadisəyə çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyası bu gün sıralarında 760 mindən artıq üzvü birləşdirir. Bu, təkcə statistika deyil, eyni zamanda, ölkə vətəndaşlarının Azərbaycan reallığına verdiyi qiymət və Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu daxili və xarici siyasətə inamın ifadəsidir. Azərbaycan xalqı Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, dövlət başçısı cənab İlham Əliyevə yüksək inam və etimad göstərərək ölkəmizin möhtəşəm nailiyyətlər, uğurlar qazanmasına vəsiqə vermiş oldu. Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin xalq qarşısındakı çıxışlarında səsləndirdiyi bütün fikirlər, verdiyi vədlər hər biri tam şəkildə yerinə yetirilib və yeritilməkdədir.

Qeyd edim ki, bütövlükdə, bu il partiyamız qarşıya qoyulan vəzifələri uğurla yerinə yetirdi. Fevral ayında keçirilən parlament seçkilərində inamlı qələbə qazanmaqla partiyamız bir daha ölkəmizin ən güclü siyasi qüvvəsi olduğunu təsdiq etdi. Bundan əlavə, YAP il ərzində nəzərdə tutulan müxtəlif tədbirləri, layihələri reallaşdırdı. Xüsusilə, koronavirus pandemiyası ilə mübarizə çərçivəsində bir sıra layihələrin müəllifi oldu. eləcə də, Vətən müharibəsinin gedişi dövründə hərbi-vətənpərvərlik ruhunun güclənməsi, Ermənistanın hərbi cinayətlərinin dünyada ifşası və digər məsələlərlə bağlı partiyamız tərəfindən fəal işlər aparıldı. Hazırda qarşımızda dayanan əsas vəzifələrdən biri işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin yenidən qurulmasıdır. İnanıram ki, partiyamızın üzvləri bu prosesdə də fəal iştirak edəcəklər.

Mövlud Çavuşoğlu bu gün Rusiyaya səfər edəcək

Dekabrın 29-da Rusiyaya nəzərdə tutulan səfərimiz çərçivəsində ikitərəfli münasibətlər, əlaqələrimizin gələcək vəziyyəti, regional proseslərdə birgə əməkdaşlıq, o cümlədən Qafqazda uzunmüddətli sülhün yaradılması kimi mövzularda müzakirələr aparacağıq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Ankarada keçirdiyi mətbuat konfransında ifadə edib. Qafqazda uzunmüddətli sülhə nail olmaq üçün Azərbaycanla Ermənistan arasında atəşkəsi nəzarətdə saxlamaq məqsədilə Türkiyə-Rusiya Birgə Monitorinq Mərkəzinin yaradılmasına dair anlaşma imzalandığını xatırladan nazir Mövlud Çavuşoğlu deyib ki, bu məsələ ilə bağlı Azərbaycanın ev sahibliyi ilə müzakirələr aparırıq. Proseslər Can Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, BMT Təhlükəsizlik Şurası və ATƏT-in qərarları çərçivəsində davam etməlidir. Səfər çərçivəsində bu məsələlər ətrafında da müzakirələr aparılacaq.

Vətən müharibəsi şəhidlərinin ipoteka krediti üzrə öhdəlikləri tam olaraq bağlanılıb

4 gün davam edən və Müzəffər Azərbaycan Ordusunun qələbəsi ilə nəticələnən Vətən müharibəsində şəhid olanlar arasında Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun vəsaiti hesabına ipoteka krediti alan vətəndaşlarımızın da adları var. Fondan AZƏRTAC-a bildirilib ki, Müdafiə Nazirliyinin təqdim etdiyi Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi qulluqçuların siyahısına əsasən, 68 şəhidin qalıq məbləği 3,3 milyon manat olan 70 ipoteka krediti üzrə öhdəliyi olub. Azərbaycan Prezidentinin 2016-cı il 22 iyun tarixli Fərmanı ilə təsdiqlənmiş "Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun vəsaiti hesabına ipoteka kreditinin, o cümlədən güzəştli ipoteka kreditinin verilməsi Qaydası"nın tələblərinə uyğun olaraq, həmin kreditlər borcalanın ölüm və əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından həyat sığortası şirkətləri tərəfindən sığortalanıb. Bu günə həmin kreditlərin hamısı üzrə kredit öhdəlikləri müvafiq sığortaçılar tərəfindən tam olaraq bağlanılıb.

Müdafiə Nazirliyi Cəbrayıl rayonunun İsaqlı kəndinin videogörüntülərini yayıb

istinadla həmin görüntüləri təqdim edir.

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunmuş İsaqlı kəndindən videogörüntülər yayıb. AZƏRTAC Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinə

Makropaşinyanizm: Paris ağır xəstəliyə yoluxub

COVID-19 koronavirusuna yoluxan, müalicə olunan və sağalan Fransa prezidenti Emmanuel Makron arvadı Brijit ilə birlikdə fort Breqansondakı iqamətgahındadır. Bu ayın sonunadək o, Parisdən kənarda olacaq. "İki sahil" milli.az-a istinadən xəbər verir ki, gələn həftə isə Makron ölkənin Müdafiə və Milli Təhlükəsizlik Şurasının toplantısını keçirməli, dekabrın 31-də isə ölkə vətəndaşlarına ənənəvi Yeni il müraciəti ilə xitab etməlidir.

Fransanın cənubunda, Yer şəhərinin yaxınlığında, dəniz sahilində iqamətgahında dincələn Emmanuel Makron sağaldığını sanır. Ola bilər - COVID-19 müalicə olunan xəstəlikdir. Lakin marazm, idiotizm və korafəhmliyin inadla qorunması çox çətin müalicə edilən, əksər hallarda isə müalicəsiz qalan mərzələrdir.

Fransızların əksəriyyəti belə düşünür. Hər halda nüfuzlu BFM radiostansiyasının keçirdiyi rəy sorğusunun nəticələrinə görə, respondentlərin 71 faizi Emmanuel Makronu xarici siyasət və diplomatiya sahəsində "tam diletant" sayıblar. Rəyi soruşulanların 62,4 faizi isə Makronu Fransanın çağdaş siyasi tarixində Nikolya Sarkozidən təkli uğursuz və bacarıqsız dövlət başçısı qismində gördüklərini deyiblər.

Makron belə imicini qorumaq üçün əlindən gələni edir. Onun Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla bağlı etirafı da könüllü qalmaqal yaratmaq istəyi və ya absurdun tentənəsi kimi dəyərləndirilə bilər.

... Noyabrın 21-i, şənbə. Paris. "Hayastan" Ümumerməni Fondu Fransanın paytaxtında xeyriyyə marafonu keçirir. "Phoneton" marafonuna qatılmağa qərar verən Makron gəlir və Fransadakı erməni icmasının rəhbərləri, habelə fəalları ilə görüşür.

Görüş əsnasında E.Makron Ermənistanla və ermənilərə az qala fanatik sevgisini izhar edir, "Fransa bundan sonra da Ermənistanla və

qarabağlı ermənilərə yardımlarla dəstəyi davam etdirəcək" deyir.

"Təbii, biz bunu etməliyik. Mühərribə nəticəsində 120 min qarabağlı erməni ev-əşiklərini tərk edərək qaçqın olublar. Üstəlik, indi dözülməz şəraitdə yaşayan 1 milyon erməni də unutmamalıyıq", - Makron söyləyib.

Fransanın Erməni Fondunun vitse-prezidenti Kristov Dossikyanın dediyinə görə, marafonda 2 milyon avro yığılıb. O pulların hamısının Ermənistanla və qarabağlı ermənilərə göndəriləcəyini söyləyəndə E.Makron razılıqla başını tərpəyib.

Avropada ən böyük erməni diasporunun yaşadığı, 600 min erməninin ölkə vətəndaşı pasportu daşdığı Fransanın prezidentinin belə davranışı əslində, yolverilməzdir. Ən azı ona görə ki, Qarabağ münafişesinin dinc danışıqlar yolu ilə nizamlanması üçün yaradılmış Minsk Qrupunun üç həmsədr ölkəsindən biri məhz Fransadır. Fransanın dövlət başçısının aşkar ermənipərəst davranışı isə rəsmi Parisin obyektivliyinə kölgə salmır - həmin obyektivliyi məhv edərək subyektivliyə, qərəzə və aqressivliyə çevirir.

Yerli erməni icmasına yarımaq, daha doğrusu, növbəti prezident seçkilərində erməni seçicilərin səslerini qazanmaq üçün Emmanuel Makron həmin görüşdə ermənilərdən də artıq erməni olmaq istəyində idi sanki: "Dağlıq Qarabağda mədəniyyət abidələrinin məhv edilməsinin dayandırılmasını tələb edirik. Erməni mədəni və dini irsi mütləq şəkildə qorunmalıdır. Bundan başqa, Rusiyanın dəstəyi ilə Azərbaycanla Ermənistan arasında atəşkəslə bağlı imzalanmış anlaşmaya beynəlxalq səviyyədə nəzarəti ısrarla tələb edirik. Rusiya və Türkiyə arasındakı diskussiya çərçivəsində həll edilməsi mümkün olmayan məsələlər hələ də qalır".

Sonda o, Fransadakı erməni icmasının rəhbərləri ilə nahara qatılıb. Nahar əsnasında E.Makron bu ermənilərin Nikol Paşinyanla bağlı söylədiklərini diqqətlə dinləyib, sonra isə Ermənistanın baş naziri barədə "mübhəm açıqlama" verib.

"Qarabağda müharibə əsənsin-

da Paşinyanla dəfələrlə telefon əlaqəsi saxladım, ona dəstəyimi təklif etdim. Hətta SMS-lər yazdım. Doğrudur, Paşinyan o SMS-lərə tez cavab verirdi. Lakin Paşinyan bir dəfə də olsun, öz təşəbbüsü ilə mənimlə əlaqə saxlamadı, heç nə istəmədi. Məni xüsusilə təəccübləndirən məqam noyabrın 9-da imzaladığı bəyanatdan əvvəl və sonra Paşinyanın mənimlə əlaqə saxlamaması oldu. O, həmin sənədi imzalamaq məcburiyyətində qaldığını, yaxud imzalayandan sonra nəticələri necə azaltmağın yolları barədə suallarını söyləmədi.

Axı mən ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri olan ölkənin prezientiəm. Niyə sənədi imzalamaqdan əvvəl və ya sonra zəng vurub dəstək istəmədi?!" - E.Makron bildirib.

Ən nəhayət, Emmanuel Makron erməni icmasının mənsubları ilə məsləhətləşmələr apararaq soruşub: "İndi nə edək?!" Fransa Minsk qrupunda qalsın, yoxsa danışıqlar prosesini davam etdirsins, yaxud Minsk Qrupunu tərk edərək Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini rəsmən tanıсын?!"

...Bir görüş barədə bunca uzun-uzadı və təfərrüatlı yazmağımın səbəbi var.

Emmanuel Makron Fransanın tarixində ilk prezidentdir ki, ölkənin xarici siyasətində icra edilə biləcək proseslər, atılacaq addımlar və qəbul edilə biləcək qərarlarla bağlı hökumət üzvləri, yaxud analitiklər və ya deputatlarla yox, ölkədəki icmalardan birinin mənsubları ilə müzakirələr aparır.

Ciddi şəkildə, prezident seçkilərində həmin icmanın dəstəyini almaq üçün.

Belədirsə, Makron nə üçün Əlcəzairlə bağlı siyasəti əslən əlcəzairli fransızlarla, Rusiya ilə bağlı mövqeyini rus icması, Yunanistanla davranışını isə Fransadakı yunanlarla müzakirə və təhlil etmir?!

Makronun davranışı Fransanın xarici siyasəti ilə yanaşı, rəsmi Parisin nüfuzuna zərbə və əslində təhqirdir.

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın aqressiv siyasətçi, daha konkret olsaq, imbesil və bəsvad fərd olduğu bəllidir.

Emmanuel Makronun da dün-

yagörüşü, intellekti, savadı və Qafqazdakı proseslərə bələdlik səviyyəsi dərin şübhələr doğurur. Bəs Elisəy Sarayına, Fransa hakimiyyətinə intellektuallara nə olmuşdu?

Bəyəm onlar bilmirdilər ki, Ermənistanın Fransa ilə sıx yaxınlaşmasına İrəvanın əsl sahibi olan Rusiya çox kəskin reaksiya verəcək?

Avropa Birliyi ilə assosiativ əməkdaşlıqla bağlı İrəvanın Brüssellə 2013-cü ildə apardığı danışıqların Moskvanın çəmkirməsindən sonra nə ilə başa çatdığını da yada salmaya bilərik. Amma Emmanuel Makron əla bilir ki, noyabrın 9-dan 10-a keçən gecə N.Paşinyanın seçimi yoxdu: o, ya üçtərəfli bəyanatı imzalamaq, ya da Ermənistan Qarabağda 25 min hərbiçisini itirməli idi.

Məntiqə, Minsk Qrupunda həmsədr olan Fransanın prezidenti sentyabrın 27-də Azərbaycan ordusunun mövqelərinə hücumu keçən, kənd və şəhərlərimizi bombalamağa başlayan Ermənistanın işğalçı ikeriyasının qarşısını almalı idi.

Makron isə tam əks davranış nümayiş etdirdi. 44 günlük savaş əsnasında o, Qərbin yeganə dövlət başçısı oldu ki, işğalçı Ermənistanla aşkar dəstək verdi.

Fransadan muzduların Ermənistanla yollanmasına mane olmadı, üstəlik Fransanın xüsusi xidmət və kəşfiyyat strukturlarının Qarabağda əməliyyatlar keçirməsinə göstəriş verdi.

Məşz bu strukturlar, yəni Fransanın xüsusi xidmət və kəşfiyyat qurumları Suriyadan və Livandan ərəb muzduların, PKK terrorçularının, erməni yaraqlıların Qarabağa daşınmasını təşkil etmişdilər.

Bütün bunlar bir yana - Makronun "O, həmin sənədi imzalamaq məcburiyyətində qaldığını, yaxud imzalayandan sonra nəticələri necə azaltmağın yolları barədə suallarını söyləmədi" açıqlaması nə deməkdir, nə mənə verir?

Olmaya Yelisey Sarayının sahibi N.Paşinyana həmin üçtərəfli bəyanatın şərtlərinə necə əməl etməmək, öhdəliklərdən boyun qaçıрмаqla bağlı məsləhətlər verəcək-

di?

Emmanuel Makron bəlkə Rusiya prezidenti Vladimir Putinin "Bu anlaşmaya əməl etməmək Ermənistan üçün intihara bərabərdir" bəyanatından xəbərsizdir?

İmzalanan sənədə əməl etməklə bağlı məsləhət Afrikadakı diktatorlardan, yaxud Okeaniyadakı cırdan ada-dövlətlərdən birinin rəhbərinin açıqlaması olsaydı, təəccüb doğurmazdı.

Amma özünü Avropa Birliyinin lokomotivi, dünya miqyasında demokratiyanın və beynəlxalq hüququn müdafiəçilərindən biri bəyan etmiş Fransanın dövlət başçısının belə idiotik bəyanatı anlaşılmazdır.

E.Makronun son açıqlamaları artıq aşkar şəkildə göstərir ki, onun Fransadakı erməni icmasının rəhbərliyi ilə "məhrəmanə" münasibətləri artıq normal siyasət məcrasından çoxdan çıxıb.

Ermənilərə yarımaq və prezident seçkilərində Fransadakı erməni icmasının səslerini qazanmaq, habelə düşmən gözündə gördüyü Türkiyəyə məhz Qarabağ problematikası müstəvisində zərbə vurmaq istəyində olan Emmanuel Makron Minsk Qrupundakı həmsədr ölkə mandatı ilə yanaşı, beynəlxalq hüququn normalarını, ən nəhayət diplomatik etika və siyasi davranış qaydalarını qulaqardına vurur.

Beləliklə o, əyani şəkildə sübut edir ki, Fransanın Minsk Qrupundakı mandatından Qarabağ münafişesini çözmək üçün yox, Ermənistanla hər formada və formatda dəstək vermək üçün istifadə edirmiş.

Məğlub olmuş, ordusu darma-dığın edilərək çox ağır siyasi-iqtisadi və psixoloji böhrana yuvarlanmış Ermənistanı dəstəkləmək üçün Fransanın Cənubi Qafqazdakı maraqlarının, xüsusilə də Azərbaycanla münasibətlərinin üstündən xətt çəkməyə hazır olan E.Makronun ermənilərə vəkillik cəhdləri çox acınacaqlı görünür.

Fransa anlamalıdır ki, belə marazmatik prezident Azərbaycan və Türkiyə üçün yox, ilk əvvəl fransızların özləri üçün ciddi problemdir. Makropaşinyanizm bəlası ağır dərddir çünki...

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasından 3048 nəfər sağalıb, 772 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus infeksiyasından 3048 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 772 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 39 nəfər vəfat edib.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 215 min 483 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 172 min 19 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 2538 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 40926 nəfərdir. Ötən müddət ərzində 2 milyon 163 min 64 test aparılıb. Bugünkü test sayı isə 9502-dir.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 28.12.2020
Ümumi yoluxanların sayı	215483
Ümumi sağalanların sayı	172019
Aktiv xəstə sayı	40926
Ümumi test sayı	2163064
Ümumi ölüm sayı	2538
Yeni yoluxanların sayı	772
Yeni sağalanların sayı	3048
Bugünkü test sayı	9502
Bugünkü ölüm sayı	39

ÜST-dən qorxulu açıqlama: Tezliklə daha bir dəhşətli virus yayılacaq

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Baş direktoru Tedros Qebreyesus Beynəlxalq epidemiya günü münasibətilə yayımladığı videomüraciətdə bir çox global problemə toxunub.

Xezerxeber.az xəbər verir ki, o, koronavirusun son epidemiya olmayacağını, insan sağlamlığını yaxşılaşdırmaq cəhdlərinin iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparmadan uğursuz olacağını bildirib. T.Qebreyesusun sözlərinə görə, dünyanı digər təhlükəli epidemiyalar da gözləyir.

ÜST rəhbəri koronavirus epidemiyasından dərs almağın vaxtının gəldiyini söyləyərək, uzun camandır dünyanın həyəcan içində olduğunu deyib: "Biz epidemiya-pul tökürlük və bitdikdən sonra bunu unuduruq. Növbəti hadisənin qarşısını almaq üçün isə heç bir şey etmirik. Bu çox təhlükəli vəziyyətdir".

Hər kəsə belli olan fakt ondan ibarətdir ki, müharibə böyük itki, tələfat, bir sözlə, faciələr deməkdir. Dinindən, irqindən, tutduğu mövqeyindən asılı olmayaraq kimsə müharibə arzu etməz və ölkəsinin odlı-alovlu olmasını istəməz. Çünki Allahın yaratdığı bütün varlıqlar sülh, əmin-amanlıq içində yaşamaq, səmasının aydın, torpağının rahat nəfəsini duymaq istər. Amma haqqının tapdandığı, torpağının işğal edildiyi, insanların qətlamlara düçar olub, ev-eşiyindən zor gücünə didərgin salınmasına heç bir halda dözmək olmaz.

Bir növ qana-qanla cavab verib, ədaləti bərpa etmək vacibdir. Necə ki, faşist təfəkkürlü Ermənistan rəhbərliyi 1991-1993-cü illərdə Azərbaycanda yaranan hakimiyyət böhranından, AXC-Müsavat iqtidarının sərəş-təsizliyindən istifadə edərək 20 faiz torpaqlarımızı işğal edib, 1 milyona yaxın insanı ev-eşiyindən didərgin salmışdır. 26 il atəşkəs rejimində yaşasaq da, Azərbaycan bu münəqqişənin sülh yolu ilə həllinə nail ola bilmədi. Bu müddət ərzində, cəbhədə dəfələrlə atəşkəs rejimi pozulub. İşğalçı Ermənistan beynəlxalq hüquq kobudcasına tapdalayaraq, dünyanın mötəbər beynəlxalq təşkilatlarının qətnamələrinə belə əhəmiyyət verməyib. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin azad olunmasını tələb edən dörd qətnamə qəbul etsə də, Ermənistan bu qərarlara əhəmiyyət verməyib. Bununla yanaşı, AŞPA, ATƏT, İslam Konfransı Təşkilatı, NATO-nun Parlament Assambleyası Ermənistanın işğalçılıq siyasətini kəskin pisləyən bəyanatlar qəbul ediblər. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin vasitəçiliyi ilə sülh danışıqları da nəticəsiz qaldı. Təbii ki, sonsuza qədər danışıqlar aparıla bilməzdi. Bir gün status-kvo dəyişməli idi və belə də oldu.

Azərbaycan Ordusunun gücü, qüdrəti sayəsində işğaldan azad edilən Qarabağ

Sentyabrın 27-dən başlanan ikinci Qarabağ müharibəsində torpaqlarımız Azərbaycan Ordusunun gücü, qüdrəti sayəsində işğaldan azad edildi. 44 günlük müharibə ilə Ermənistanın 30 ilə yaxındır ki, qurduğu mühəndis-istehkam qurğuları, yüzlərlə hərbi texnikası, minlərlə canlı qüvvəsi məhv edildi. Deyəri 4 milyard ABŞ dolları olan hərbi texnikası qənimət olaraq götürüldü. Bu, böyük qələbəmizdir. Bu qələbə ilə Azərbaycan dünyaya sübut etdi ki, özünün pozulmuş hüquqlarını özü bərpa etmək gücündədir. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyevin dediyi kimi, atılan addımlar bütün bir məqsədi güdürdü ki, qısa müddət ərzində az itkilərlə düşməne elə sarsıdıcı zərbə vuraq ki, düşmən məcbur olub torpaqlarımızdan çıxsın: "Döyüş meydanında qazanılmış qələbələr siyasi müstəvidə də qələbənin qazanılmasını şərtləndirdi. Əgər döyüş meydanında biz bu qələbəni qazanmasaydıq, inanmıram ki, işğalçı qalan torpaqlardan çıxacaqdı. Necə ki, torpaqlarımızı

imzaladı. Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistan baş naziri tərəfindən noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli bəyanat Azərbaycan tarixinin ən böyük diplomatik qələbəsini təsdiq edən gündür. Üçtərəfli bəyanata əsasən, Dağlıq Qarabağın heç bir xüsusi statusu olmayacaq. Bu bəyanat mahiyyət etibarilə Ermənistanın kapitulyasiyasıdır. Noyabrın 10-da şanlı qələbəmizin təsdiqi olan üçtərəfli Bəyanatın imzalanması müjdəsini xalqa çatdırarkən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan xalqı bir daha göstərdi ki, nə qədər böyük xalqdır, nə qədər vətənpərvər xalqdır, nə qədər dəmir iradəyə malik olan xalqdır: "30 ilin əziyyəti, 30 ilin ümitsizliyi, 30 ilin əzabları xalqımızı sındırmadı, iradəmizə heç bir mənfi təsir göstərmədi. Əksinə, biz daha da bütövləşdik, daha

dirdi ki, Türkiyə hər zaman Azərbaycanın yanında olacaq: "İnanıram ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan dastan yazmağa davam edəcək. Türkiyə olaraq Azərbaycanla münasibətlərimizdə hər zaman Ulu Öndər Heydər Əliyevin "iki millət, tək dövlət" şüarını rəhbər tutduq. Qazi Mustafa Kamal Atatürkün əziz ifadəsi ilə Azərbaycanın kədərini kəderimiz, sevincini sevincimiz bildik. Qarabağın 30 il işğalda qalmasını qəlbimizdə yara bildik. Bu gün də Qarabağın azad edilməsini birlikdə qeyd edirik".

Qələbə Paradında Türkiyə Ordusunun mehmeçikləri sıra keçidində qürurla və əzmlə keçdilər. Bu məqamda Türkiyə qardaşlarımızın bizə olan hədsiz rəğbətini daha bir nümunəsi ondan ibarət idi ki, Qarabağda şə-

ZƏFƏR

tariximizin Qarabağ salnaməsi

Azərbaycan Ordusu Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən Müharibəsində tarix yazdı

30 ilə yaxın müxtəlif yollarla işğal altında saxlamağa can atan düşmən bu işğalı əbədi etmək istəyirdi, biz danışıqlar yolu ilə də heç bir nəticə əldə edə bilməzdik. Biz bu müharibəni şəhidlərimizin canı-qanı bahasına, hərbiçilərimizin rəşadəti hesabına, dövlətimizin siyasəti hesabına qazanmışıq".

Dünya xalqları və dövlətləri Azərbaycanın gücünü və qüdrətini gördü

Qalib Azərbaycanın vətəndaşı olmağımızla qürur duyuruq. Fəxr edirik ki, uğurlarımızın təməlinə xalq-iqtidar birliyi dayanır və 44 günlük Vətən Müharibəsində bu birlik daha da bərkilərək dəmir yumruğa çevrildi. Milli Məclisin Regional məsələlər Komitəsinin sədri, YAP İdarə Heyətinin üzvü Siyavuş Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycan Ordusu Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən Müharibəsində tarix yazdı: "30 ilə yaxın işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün tam təmin edilməsi şanlı qələbəmizdir. Bütün dünya Azərbaycan dövlətinin qüdrətinə, xalqımızın mübarizə əzminə, ordumuzun rəşadətinə şahidlik etdi. Şübhəsiz ki, qarşıdakı dövrdə qalib ordumuzun qəhrəmanlığı, əsgər və zabitlərimizin igidliyi müxtəlif vasitələrdən istifadə etməklə geniş təbliğ edilməlidir. Bunlardan biri Vətən müharibəsi ilə bağlı həqiqətlərin orta məktəb dərslərinə salınmasıdır. Bu, şagirdlərdə vətənpərvərliyin formalaşdırılması və inkişafına xidmət etməklə yanaşı, gənclərin milli ruhda tərbiyəsinə böyük töhfə olar. İkinci məsələ odur ki, 44 günlük Vətən müharibəsi ilə bağlı filmlərin çəkilməsi də vacib əhəmiyyət daşıyır".

Qələbələrimizin təməli sentyabrın 27-də qoyulsa da, demək olar ki, 8 noyabr 2020-ci il Qarabağımızın incisi Şuşanın azad edilməsi ilə Qarabağa qovuşduğumuz tarixdir. Bu böyük tarixi günle Qarabağ münəqqişinə nida qoyuldu və Ermənistan rüsvayçı məğlubiyyətini qəbul edib, təslimçilik aktını

da mətinləşdik, daha da gücləndik, özümüzü toparladığımızı, dedik ki, artıq yetər, biz bu işğala dözməyəcəyik...Mən müharibədən əvvəl deyəndə ki, mən bilərəm nəyi nə vaxt etmək lazımdır, əminəm ki, xalqımızın mütləq əksəriyyəti başa düşürdü mən nəyi nəzərdə tutaram və səbirlə bu günü gözləyirdi, mənə inanırdı, Prezident kimi, Ali Baş Komandan kimi inanırdı, gözləyirdi və bu gün gəldi".

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan dastan yazmaqda davam edəcək

Haqqımız olan qələbə təntənəli şəkildə qeyd olunmalı idi və oldu da. Noyabrın 10-da dostları sevindirib, düşmənləri xar edən Qələbə Paradı keçirildi. Qürurverici məqamlardan biri də ondan ibarət idi ki, müharibənin ilk günündən ürəyi, qəlbi Qarabağla döyünən qardaş Türkiyənin hakimiyyəti, xüsusilə də, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Qələbə Paradında da Azərbaycanla birlikdə oldu. "Tarix təkrar olunur" - deyiblər. 100 il bundan əvvəl Nuru paşanın rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusu Azərbaycan Milli Ordusu ilə birlikdə Bakını erməni daşnaklarından azad etmişdir. Uğurlu hərbi əməliyyatlarla Azərbaycanın bütün bölgələri erməni terrorçularından təmizlənmişdir. Bu gün də, ulularının qardaşlıq dəstəyini əsirgəməyən Türkiyə qardaşlarımız başda Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan olmaqla erməni vandallarının Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Qarabağdan təmizlənməsində Azərbaycana mənavi, siyasi dəstəyini əsirgəmədi. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Bakıda keçirilən Zəfər paradında çıxışı zamanı bil-

hid olan 2783 şəhidimiz sayında mehmeçik sıra keçidində iştirak etdilər. Əhsən belə qardaşlığa, var olsun belə birlik. Söz yox ki, qələbə paradımızın yolu uğurlu və xeyirli olacaq. Qələbə Paradı Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tarixinə, hərbi tariximizə yaddaşlardan silinməyəcək şanlı bir səhifə kimi yazılmaqla yanaşı, həm də zamanında Ermənistanı pay olaraq verilən Zəngəzurun, Göyçənin, İrəvanın Böyük Azərbaycan torpaqlarına qatılmasına işartı olacaq. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Qələbə Paradında dediyi fikirlərdə ümidləri artırır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Qələbə Paradında Zəngəzurun, Göyçənin, İrəvan mahalının bizim tarixi torpaqlarımız olduğunu bildirdi: "Azərbaycan 30 ilə yaxın işğal altında yaşayırdı. 90-cı illərin əvvəllərində Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasəti torpaqlarımızın işğal altına düşməsinə səbəb olub. Əslində, Ermənistanın aqresiv təcavüzkar siyasəti hələ 80-ci illərin sonlarından başlamışdır. O vaxt indiki Ermənistan respublikasında yaşamış 100 minlərlə azərbaycanlı öz dədə-baba torpaqlarından didərgin salındı. Zəngəzur, Göyçə, İrəvan mahalı bizim tarixi torpaqlarımızdır. Bizim xalqımız bu torpaqlarda əsrlər boyu yaşayıb".

Bir sözlə, qələbələrimiz və uğurlarımız hələ qabaqdadır. Yaxın günlərdə üçrəngli bayrağımız Xankəndidə, Ağdərədə, Xocavənddə, Xocalıda bir sözlə, Qarabağımızın hər yerində dalğalanacaq, insanlar öz doğma yurd-yuvalarına qayıdacaq və Qarabağ iqtisadi inkişafı, göz oxşayacaq quruculuq-abadlıq işləri ilə dünyanı heyran qoyacaq.

Paşinyan yenə sərsəmlədi

Paşinyan, ermənilərin Naxçıvan və azərbaycanlıların Meqri üzərindən keçib gedə bilməyəcəklərini söyləyib. SİA Ermənistan məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə erməni baş nazir Ermənistanın İctimai Televiziyasına verdiyi müsahibəsində bəyan edib. Məlumatda qeyd olunur ki, Nikol Paşinyan öz müsahibəsində Azərbaycanın birtərəfli qaydada heç bir dəhliz əldə edə bilməyəcəyini deyib. Ermənistanın Baş naziri bildirib ki, bölgədəki bütün yollar blokdan çıxarılmalı və heç kim birtərəfli üstünlük əldə etməməlidir.

lıq Qarabağ münaqişəsi zonasına yerləşdirilib.

Həmçinin diqqətə çatdıraraq ki, üçtərəfli bəyanatın bəndlərindən birinə görə, "bölgədəki bütün iqtisadi və nəqliyyat

əlaqələri maneəsizdir, Ermənistan Respublikası hər iki istiqamətdə vətəndaşların, nəqliyyat vasitələrinin və malların maneəsiz hərəkətini təşkil etmək üçün Azərbaycan Respublikasının qərb bölgələri ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat əlaqələrinin təhlükəsizliyinə zəmanət verir". Nəqliyyat rabitəsinə nəzarət Rusiya Sərhəd Xidmətinin orqanları tərəfindən həyata keçirilməlidir. Tərəflərin razılığı ilə "Naxçıvan Muxtar Respublikasını Azərbaycanın qərb bölgələri ilə birləşdirən yeni nəqliyyat kommunikasiyalarının inşası" da təmin edilməlidir.

Onu da qeyd edək ki, bu vəziyyət Ermənistanda narazılığın daha da artmasına səbəb olub, bu halda erməni baş nazirdən istefası tələb olunur və görünür vəziyyətdən çıxmaq üçün yenə də Nikol Paşinyan avantüraya əl atır, daxili auditoriyanı ələ almaq üçün ənənəsinə uyğun şəkildə, yalan danışır, vədlər verir.

İnam Hacıyev

Makron: Məğlub Ermənistanın vəkili

Noyabrın 9-da kapitulyasiya barədə məlum sənəd imzalandıqdan bir neçə gün sonra Fransa prezidenti Emmanuel Makron erməni icmasının nümayəndələri ilə naharda iştirak edibmiş. Bu barədə Ermənistanın "Qraparak" nəşri yazıb.

Nəşrin yazdığına görə, Makron Fransa ermənilərinin Nikol Paşinyan haqqında fikirləri ilə maraqlanıb, onları diqqətlə dinləyib, sonra isə erməni baş nazirinin şəxsiyyəti və davranışı ilə bağlı şübhələrini gizlətməyib. O, müharibə zamanı dəfələrlə onunla əlaqə saxladığını, öz dəstəyini təklif etdiyini, hətta SMS yazdığını bildirib. Deyib ki, doğrudur, Paşinyanın tez cavab verirdi, lakin heç vaxt öz təşəbbüsü ilə Makronla əlaqə saxlamayıb və heç nə xahiş etməyib.

Bundan başqa, Makronu xüsusilə təəccübləndirib ki, Paşinyan ne noyabrın 9-da sənəd imzalanana qədər, nə də sonra onunla əlaqə saxlamayıb və ona belə bir sənədi qəbul etdirdiklərini bildirməyib və ya nəticələrini yumşaltmaq üçün imzalanmadan sonra nə etmək mümkün olduğunu soruşmayıb. Makron deyib: "Axı mən ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəsinin prezidentiyəm. Nə üçün o, imzalanmadan əvvəl və ya ondan sonra məlumat verməyib, yaxud xahiş etməyib?".

O, həmçinin Fransanın necə davranmalı olduğu ilə maraqlanıb. "Qraparak" isə yazır ki, "bu məsələlər erməni icması ilə yox, dövlət diplomatiyası yolu ilə həll edilməli idi". E.Maktonun bu açıqlamaları onun qatı ermənipərəst, islamofob, anti-Azərbaycan və anti-Türkiyə siyasətinin təzahürü kimi tənqid edilməlidir. Açıq-aydın görünür ki, Makron Fransanın ATƏT in Minsk qrupu həmsədri mandatını yalnız Ermənistanın maraqlarını müdafiə etmək kontekstində anlayıb və buna uyğun hərəkət edib.

Makronun açıqlamaları və fəaliyyəti bir daha göstərir ki, Fransa balanslı, ədalətli, həmsədr mandatının tələblərinə uyğun davranmayıb və bundan sonra da qeyri-adekvat mövqe nümayiş etdirməkdə davam edəcək. Fransa prezidenti bu ölkənin erməni lobbisinin, ermənipərəst dairələrinin tam təsiri altındadır və dövlətin, Fransa xalqının maraqlarının əksinə olaraq məğlub Ermənistanın vəkili kimi çıxış edir.

"Vahid Ermənistan": "Paşinyan dərhal həbsi olunmalıdır"

"Gündəmənimiz eyni olub, belə də olacaq və dövlətə xəyanət etmiş Paşinyanın dərhal həbsini tələb edirik". SİA Ermənistan məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bunu "Vahid Ermənistan" partiyası bəyan edib.

Məlumatda qeyd olunur ki, "Vahid Ermənistan" partiyası bu barədə bəyanat yayıb. Həmin bəyanatın mətnini oxuculara təqdim edirik: "Qanuni hakimiyyət, qanunun aliliyi və haminin qanun qarşısında bərabərliyi prinsiplərinə sadıq qalaraq "Vahid Ermənistan" bu qənaətdə gəldi:

1. Ermənistanda dövlətə xəyanət nəticəsində yaranan ən dərin siyasi böhran yalnız qanuni yollarla aradan qaldırıla bilər;

2. Ermənistan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 299-cu maddəsi ilə açıq-aşkar cinayət törətmiş şəxs və ya şəxslər Ermənistan Respublikasının qanunvericiliyinə və qüvvədə olan hərbi vəziyyət qaydalarına uyğun olaraq son dərəcə ciddi şəkildə mühakimə olunmalıdır.

3. Aşkar şəkildə dövlətə xəyanət etmiş şəxs dərhal həbs olunaraq ədalət məhkəməsi qarşısında mühakimə olunmalıdır.

4. Nikol Paşinyan nə üfqi, nə də şaquli bir legitimliyə malik olmadığı üçün heç bir daxili və xarici siyasət tərtib edə və həyata keçirə bilməz.

Yuxarıda göstərilənləri nəzərə alaraq "Vahid Ermənistan" partiyası Nikol Paşinyan tərəfindən təklif olunan erkən parlament seçkilərinin gündəliyini qəbul edilməz sayır və onunla istənilən formatda məsləhətləşmələrin aparılmasını istisna edir. Gündəmənimiz eyni olub, belə də olacaq və dövlətə xəyanət maddəsi ilə ittiham olunaraq, səlahiyyətlərinə xitam verilərək Paşinyan dərhal həbs olunsun."

Xatırladaq ki, belə bir bəyanatla "Vahid Ermənistan" partiyası çıxış edib və tələbinin də dəyişməz olaraq qaldığı belli olur. Göründüyü kimi Ermənistanda bütün siyasi qüvvələr hələ də özünü ölkənin baş naziri hesab edən Nikol Paşinyana qarşıdır və ısrarla onun istefasını tələb edir və hətta həbsi barədə də tələblər irəli sürülür.

"Ermənistan hökuməti vəziyyəti gərginləşdirməklə ciddi səhvə yol verib"

"İstənilən müharibədə azad olunmuş ərazilərdə qalıqlar qalır və onların təmizlənməsi vaxt aparır. Azərbaycan dövləti hazırda işğaldan azad edilən yerlərdə ilkin infrastrukturun bərpası istiqamətində lazım olan bütün addımları atır.

Lakin əfsuslar olsun ki, 30 ilə yaxın bir dövr ərzində erməni tərəfi işğal altında saxladığı şəhər və kəndlərimizdə gizlənmək üçün müxtəlif şəraitlər yaradıblar. Hadisələrin gedişatı, ermənilərin barbar və vandal hərəkətlərinin miqyası göstərir ki, onlar torpaqlarımızı geri qaytarmaq niyyətindən çox-çox uzaq olublar. Tikdikləri istehkamlar da bunun bariz nümunəsidir". Bunu SİA-ya millət vəkili Anar Məmmədov deyib.

Deputatın sözlərinə görə, işğaldan azad edilən bəzi yerlər, yüksəkliklər var ki, hərbcilərimiz ora müvəqqəti köçürülüblər, həmin ərazilərdə qısa zamanda yüksək səviyyəli infrastruktur işləri görmək çətin məsələdir: "Qısa müddətdən sonra həmin hərbi mövqelərdə müəyyən dəyişikliklər olacaq. Ona görə də insanlarımız bir qədər səbrli olmalı, bəzi hərbi məsələlərə həssas yanaşmalıdırlar. Əsas odur ki, dövlət gərəkən bütün addımları atmağa çalışsın. Şəraitin yaxşılaşdırılması, infrastrukturun qurulması istiqamətində ciddi addımlar atılır və zamanla bütün işlər öz qaydasına düşəcək.

Dünən Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Ağdam kəndi istiqamətində qanunsuz erməni silahlı qüvvələrinin qalıqlarından ibarət 6 nəfərlik dəstənin Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə hücum etməsi Azərbaycan qarşı aparılan yeni hücum əməliyyatı deyil, işğalçı dövlətin vəziyyəti yenidən gərginləşdirməyə çalışdığından xəbər verir. Yaranmış vəziyyətə görə məsuliyyət isə tam şəkildə Ermənistan rəhbərliyinin üzərindədir. Bu mənada Ermənistan hökuməti vəziyyəti gərginləşdirməklə ciddi səhvə yol verib. Çünki Azərbaycan Ordusunun ayıq-sayıqlığı və peşəkarlığı nəticəsində ermənilərin bu cəhdinin qarşısı alındı. Görülən tədbirlər nəticəsində qanunsuz erməni hərbi dəstəsinin altı üzvü məhv edildi. Təbii ki bu kimi hal təkrarlansa, Azərbaycan Ordusu tərəfindən qəti tədbirlər görülməli və lazımı addımlar atılacaq.

Burada bəlli bir həqiqət var. Azərbaycan ərazi bütövlüyünü təmin edib. Heç kimin hərbi-siyasi dəstəyi olmadan, şanlı Azərbaycan Ordusu və Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında bu baş

verdi. Bu gün Ermənistan onsuz da iqtisadi və siyasi baxımdan ağır vəziyyətdədir. Ermənistanda Paşinyanı ittiham edirlər ki, satqın və xaindir, torpaqları satıb. Bunlar hamısı əsassız ittihamlardır. Ali Baş Komandanımızın söylədiyi kimi, Azərbaycan Ordusu Köçəryan və Sarkisyanın yaratdığı ordunu məhv edib. Bu ən mühüm məsələdir və hakimiyyətdə kim olursa olsun məğlubiyyəti qaçılmaz olacaqdı. Onsuz da Ermənistanın məğlubiyyəti labüd idi. Çünki Azərbaycan dövləti Ermənistanla münasibətdə təqəddənsalma taktikasını həyata keçirərək, hər gün güclənir, möhkəmlənirdi. Bu bütün parametrlər üzrə baş verirdi. Ona görə də sadələşdirdim bütün bu realiaqlar fonunda Ermənistanın təxribat törədərək azərbaycanlıların Şuşaya, Xankəndinə, Xocalıya qayıtması planına qarşı çıxmaq cəhdi mənasızdır. Çünki Azərbaycan döyüş meydanında kimin kim olduğunu göstərdi. Bu məsələdə xarici qüvvələrin və beynəlxalq təşkilatların da üzərinə böyük yük düşür. İkili münasibətlərə konkret olaraq son qoyulmalıdır. Ermənistan ciddi şəkildə cəzalandırılmalıdır. Çünki bu dövlət heç bir zaman beynəlxalq hüquqa əməl etmir. Lakin Ermənistan tərəfi, eyni zamanda, ona himayədarlıq edənlər birdəfəlik dərk etməlidir ki, Güclü Azərbaycan Ordusu düşmənin hər bir təxribatının qarşısını almağa hazırdır".

Ceyhun Rasimoğlu

Separatçıların əski parçalarının Rusiya MN-nin rəsmi saytında nə işi var?

Ermənistan MN-nin "Artsax müdafiə ordusu" barədə dəm vürməsi anlaşılan deyil!

Ermənistan müdafiə nazirliyi hələ də Qarabağda erməni əsgərlərinin olduğunu deyir, lakin həmin əsgərlərin Ermənistan MN-nin deyil, "Artsax müdafiə ordusu" olduğunu bildirir. Belə ki, bütün bunların növbəti erməni təxribatının nəticəsi olaraq qiymətləndirmək olar.

Daha dəqiq desək, düşmən hər vasitə ilə bölgədə müharibənin yenidən alovlanmasına gah diversiya vasitələri, gah da digər yollarla təzələməyə çalışır. Söz yox ki, Ermənistanın ikinci Qarabağ müharibəsində rüsvayçı məğlubiyyətə uğraması düşmən ölkəni rahat buraxmır və hər vaxt qalib Azərbaycanı özünün təxribatlarına tərəf çəkməyə çalışır. Halbuki, erməni tərəfi yaxşı bilir ki, əgər növbəti cəhdlər baş verərsə, bu dəfə tamamilə məhv ediləcəklər və bütün bunların məsuliyyəti öz üzərlərinə düşəcəkdir.

Bəyannamənin 4-cü bəndində nə deyilir?

Lakin onu da nəzərə alarsaq ki, üçtərəfli bəyannamənin şərtləri sırasında 4-cü bənd mövcuddur və həmin bənddə açıq-aydın bildirilir ki, Qarabağda bir nəfər də olsun erməni silahlısı qalmamalıdır, bu zaman düşmən təxribatının hələ də qüvvədə qaldığını etiraf etmək mümkündür. Halbuki bəyannamədəki sözügedən bənddə vurğulanı: "Rusiya Sülhməramlı kontingenti erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılması ilə paralel yerləşdirilir". Bu qədr bəsit və belə bir bəsit realıqdan sonra Ermənistan MN-nin "Artsax müdafiə ordusu" barədə dəm vürməsi anlaşılan deyil. Anlaşılan deyil ki, Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən axtarıya verilən Arutunyan vəzifə təyinatlarını hansı hüquqa əsasən həyata keçirir? Ya da Balasanyan "Azərbaycanın nəzarəti altına keçmiş Artsaxı qaytaracağıq" kimi həyasız və hidətdə doğurucu bəyanatına nə deyək?

Azərbaycan Ordusu bütün Qarabağ ərazisində, eləcə də Xankəndində anti-terror əməliyyatlarına başlaya bilər

Yaxud, silahlı erməni yaraqlılarının diversiya əməliyyatları və onların Rusiya Sülhməramlı kontingentinin nəzarətindəki ərazilərimizdəki bazalarından işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə müxtəlif yollarla sızmaları bu anlaşmanın bilavasitə pozulması mənasını daşımaqdadır. Məhz bu gerçəklikdən və hüquqdan istifadə etməklə Azərbaycan Ordusu bütün Qarabağ əra-

zində, eləcə də Xankəndində anti-terror əməliyyatlarına başlaya bilər, çünki Qarabağ Azərbaycandır və bunu bütün dünya 44 günlük müharibədə bir daha gördü, təsdiq etdi!

Belə olan halda sual yaranır ki, Ermənistan MN "Arsax müdafiə ordusu" deyərək nəyi nəzərdə tutur? Ermənistan bəyannaməni pozduğunun fərqi varmı? Hansı səbəbə görə Rusiya sülhməramlılıq məsuliyyəti daşdığı bölgədə erməni silahlılarının birdəfəlik yığıldırılması

Zərif və Ayvazyan arasında telefon danışığı olub

İranın Xarici İşlər naziri Məhəmməd Cavad Zəriflə ermənistanlı həmkarı Ara Ayvazyan arasında telefon danışığı olub. Bu barədə Ermənistanın Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Nazirlər müxtəlif səviyyələrdə iki xalqın dostluğuna əsaslanan dialoqu intensivləşdirməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Ayvazyanla Zərif ikitərəfli və regional əməkdaşlığa dair gündəm məsələləri, xüsusilə regional təhlükəsizlik və sabitliyi müzakirə ediblər. Bu kontekstdə yeni regional problemlərin həlli üçün əməkdaşlıq perspektivləri qeyd edilib. Zərif, İran tərəfi adından Qarabağdakı müharibə qurbanlarına görə Ermənistana başsağlığı verib.

prosesinə başlamır? Yaxud məsələ Xankəndi şəhər İcra Hakimiyyətinin üzərindəki əski parçasını endirməklə bitirmir? Əlbəttə ki, bitmir. Çünki hazırda həmin ərazilərdə qeyri-rəsmi məlumatlara görə təxminən 3200 (!) qanunsuz erməni silahlıları qalmaqda davam edirlər, üstəlik, məşəzolaqlarında da ayrı-ayrı dəstələr diversiya törətmək üçün əmr gözləyirlər!

Bu da son deyil. Rusiya Sülhməramlılarının Xankəndində orta məktəblərdə erməni uşaqlarına hər hansı təlimlər keçərkən Rusiya Federasiyasının bayrağı ilə separatçıların üçrəngli əski parçalarının yanaşı dayanması, üstəlik, həmin fotonun Rusiya MN-nin rəsmi saytında nə işi var? Nəyə görə bu barədə rəsmi izahat tələb olunmur?

Ümid edək və inanaq ki, daha əvvəllər də verdiyimiz suallarla yanaşı, bu sualların da cavablarını alacağıq. Çünki haqq və ədalət bizim tərəfimizdədir və biz qalib olacağıq!

Rövşən RƏSULOĞ

"Makron Fransa xalqının maraqlarının əksinə olaraq məğlub Ermənistanın vəkili kimi çıxış edir"

"Makronun müharibə vaxtı Paşinyana mesaj göndərdiyini etiraf etməsi onun qatı ermənipərəst mövqeyində olduğunu sübut edir. Onun erməni icmasının nümayəndələri ilə naharda iştirak etməsi, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəsinin prezidentinə yaraşmayan formada Ermənistan qarşısında öhdəliklərindən danışması bir daha Makronun ermənipərəst mövqeyini ortaya qoyur. Bununla da Makronun təmsilində Fransa dövlətinin islamofob, anti-Azərbaycan və anti-Türkiyə siyasətinin təzahürü isbatlanır". Bunu SİA-ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası Nizami rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Sədaqət Vəliyeva deyib.

Sədaqət Vəliyeva bildirib ki, Makronun açıqlamaları və fəaliyyəti bir daha göstərir ki, Fransa balanslı, ədalətli, həmsədr mandatının tələblərinə uyğun davranmayıb və bundan sonra da qeyri-adekvat mövqə nümayiş etdirməkdə davam edəcək: "Açıq-aydın görünür ki, Makron Fransanın ATƏT-in Minsk qrupu həmsədr mandatını yalnız Ermənistanın maraqlarını müdafiə etmək kontekstində anlayıb və buna uyğun hərəkət edib. Fransa prezidenti bu ölkənin erməni lobbisinin, ermənipərəst dairələrinin tam təsiri altındadır və dövlətin, Fransa xalqının maraqlarının əksinə olaraq məğlub Ermənistanın vəkili kimi çıxış edir. Azərbaycan ictimaiyyəti bir daha əmin olur ki, dünyanın 7 ən güclü ölkəsindən biri olan Fransa erməni lobbisinin iradəsindən asılı vəziyyətdədir və erməni maraqları Fransa mənafeələrindən daha üstündür. Qarabağ müharibəsi Fransa üçün global etimad sınağı oldu. Fransa Qarabağ müharibəsində neytrallığını qoruya bilmədi, ermənipərəst mövqeyi ilə özünü ifşa etdi. Bu səbəbdən də global miqyasda Fransanın sülhyaratma imici ləkələndi. Çətin ki, bundan sonra dünyanın problemlərinin həllində kimsə Fransaya inansın, etibar etsin".

"Fransa Senatından, Milli Assambleyadan sonra Makronun belə bir fikirlərinin ortaya çıxması bir daha isbatlayır ki, Fransa ATƏT-in Minsk qrupunun 3 həmsədr dövlətlərindən biri olaraq neytral deyil, əksinə Azərbaycana qarşı Ermənistanın yanında yer alıb" - deyən Sədaqət Vəliyeva əlavə edib ki, məhz vasitəçi mandatı daşıyan bir ölkənin başçısının belə bir mövqə ortaya qoyması həmin dövlətin bitərəfliliyini ciddi şəkildə şübhə altına alır. Sədaqət Vəliyeva diqqətə çatdırıb ki, həmsədr ölkə olaraq münafişə tərəflərinə yanaşmada Fransanın tərəfsizliyini və qərəzsiz mövqeyini qoruması onun məsuliyyətidir. Makron anlamalıdır ki, bu cür addımlar ilk növbədə Azərbaycan ictimaiyyətində Fransanın vasitəçi kimi nüfuzuna xələl gətirir, ədalətliyi şübhə altına düşür. Həmçinin, onun fikirləri Avropada güclənməkdə olan islamofobiyanın daha dərinləşməsinə, separatizm meyillərinin güclənməsinə rəvac verə bilər: "Əgər Makronu ermənilərin gələcəyi maraqlandırarsa, buyursun ermənilər say baxımından dünyada üstün olduqları və hətta artıq o ölkənin etnik azlığına çevrilmiş ölkələrindən biri Fransada özlərinə dövlət yaratmağa icazə versin. Nə üçün Fransada yaşayan 600 mindən çox erməniyə dövlət yaratmağa imkan vermirlər? İndiki şəraitdə Qarabağda 100 mindən çox erməni yoxdur. Lakin Fransa kimi bəzi ölkələr ermənilərin öz müqəddəratını təyin etməsinə şərait yaradılmasını tələb edirlər. Belə çıxır ki, dünyanın harasında 100 mindən çox erməni yaşayırsa, onlara dövlət yaratmağa şərait yaradılmalıdır. Bu məntiqdən çıxış etsək, o zaman Paris regionundakı 200 min, Marsel regionundakı 150 mindən çox, Lion regionundakı 150 min erməni əsilli fransızla ayrı-ayrı 3 dövlət yaradılmasına imkan verilməlidir. Təkcə ermənilər deyil, ərəblər də belə iddia ortaya qoya bilərlər. Bir sözlə, Azərbaycan ərazisində ermənilərə müqəddərat istəyən Fransa bunu əvvəlcə ölkəsində yaşayan 100-dən çox etnik qrup üçün tətbiq etməlidir".

Sədaqət Vəliyeva vurğulayıb ki, müasir dövrdə faşizmi, işğalçılığı, terrorizmi, separatizmi dövlət siyasətinə çevirmiş bir ölkəni müdafiə etmək Fransanın imicinə, Makronun siyasəti perspektivinə heç də yaxşı nəse vəd etmir: "Yaxşı olar ki, Fransa dövləti və Makron Cənubi Qafqaz regionunda sülhün qorunmasına, daha da möhkəmləndirilməsinə xidmət edən addımlar atmalı, erməni faşistlərini revanşizm niyyətlərindən daşıdırmalı, onları həvəsləndirməməlidir".

İşxan Saqatelyan: "Seçki təklifi qəbul edilməzdir"

Daşnaksakan hesab edir ki, baş nazir "başqa bir boşluq" tapıb və indi də "vətəndaşların arxasında gizlənməyə" çalışır. SİA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, "Daşnaksütyun" Ali Qurumunun nümayəndəsi, "Vətənin Qurtuluşu Hərəkatı"nın üzvü İşxan Saqatelyan baş nazir Nikol Paşinyanın erkən seçkilərin təşkili üçün siyasəti məsləhətləşmələr aparmaq təklifini qəbul edilməz hesab edir.

Məlumatda qeyd olunur ki, Saqatelyan özünün Facebook səhifəsində müxalifət mitinqlərindən birindəki çıxışının videosunu yayımlayıb, burada hakimiyyətin belə bir təşəbbüslə çıxış edə biləcəyini və baş nazirin mövcud bütün inzibati resurslardan istifadə edərək erkən seçkiləri təşkil etməyə çalışacağını söyləyib.

"Bu seçim qəbul edilməzdir. Bir yol var, xainləri hakimiyyətdən uzaqlaşdırmaq. Bundan sonra erməni xalqına azad, ədalətli, şəffaf və rəqəbətlə seçki keçirmək imkanı veriləcək", deyər Saqatelyan öz social şəbəkə hesabında yazıb.

Saqatelyan əlavə edib ki, baş nazirin istefası qaçılmazdır. Qeyd edək ki, 5 dekabr tarixində Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan 2021-ci ildə erkən parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı siyasəti qüvvələrlə məsləhətləşmələr aparacağını elan edib.

Xatırladaq ki, müxalifət qüvvələri və tərəfdarları Qarabağla bağlı üçtərəfli bir bəyanat imzaladıqdan sonra onu Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın milli maraqlarına xəyanət etməkdə günahlandıraraq istefasını tələb edirlər. Müxalifət liderləri və fəalları vaxtaşırı hüquq-mühafizə orqanlarına çağırılır, hətta, saxlanılanlar, tutulanlar, həbs olunanlar da var.

İnam Hacıyev

TƏRS BAXIŞ

“Milli Şura” xainlərinin hər addımı ifşa olunur

Vətən müharibəsi zəfərini həzm edə bilməyənlər indi də Araik Arutunyanı təbliğ edirlər

AXCP sədri Əli Kərimlinin nəzarətində olan “Milli Şura” xainlərinin Vətən müharibəsində əldə etdiyi-tökmək xidmətləri davam etməkdədir. Bir müddət əvvəl Tofiq Yaqublunun sərsəm və birbaşa düşmənin marağına xidmət edən xəyanətkar fikirləri ifşa olundu və onun bu cəmiyyətə, millətə, xalqa yararsız biri olması faktı sübuta yetirildi. Qalib xalqı, qalib əsgəri, qalib dövləti öz bazar və çayxana düşüncələri ilə ört-basdır etməklə birbaşa ol-masa da, dolaylı yollarla erməni aşnalarına çatdırın, bəlkə də buna görə sümük-yal payı alacaq Yaqubludan sonra artıq AXCP təmsilçiləri də həmin paya göz dikiblər.

Yalanları Azərbaycan dövlətinin adına yazıb, dövlətçiliyimiz əleyhinə işləmələrinə başqa cür ad da vermək olmur

Məsələ ondadır ki, özlərini “müxali-fətçi” hesab edən, lakin bu ad altında illərdir ki, anti-Azərbaycan dairələrinə nökrçilik göstərən, erməni lobbistlərinin pişvazlarında dayanan Əli Kərimli, Emil Selim, Nicat Abdullazadə, İlham Hüseyn, eləcə də Fuad Qəhrəmanlı kimi xainlər yığnağı bu dəfə mövcudluğunu itirmiş, separatçı “dq” rejiminin baş qulduru Araik Arutunyanın təbliğatına girişiblər. Çünki separatçı, terrorçu quldurbaşının guya Xankəndidə tədbir keçirdiyini, üstəlik, müharibə zamanı hərbiçilərimizə qarşı döyüşənləri mükafatlandırması adı altında şəkillərini paylaşmış, üstəlik, bunu Azərbaycan dövlətinin adına yazıb, dövlətçiliyimiz əleyhinə işləmələrinə başqa cür ad da vermək olmur. Söz yox ki, bu xainlər yığnağı həmin vasitələrlə ictimai rəyi çaşdırmağa hesablanmış planları icra edir, xalq arasında hakimiyyət əleyhinə fikir formalaşdırmağa cəhd göstəriblər. Düzdür, bu dəfə də aldıqları sifarişlərini icra edə bilmədilər və ifşa olundular. Amma söz yox ki, onların bu oyunbazlıqları dərhal ermənilərin sosi-

nu üzə çıxarmaq asandır. Belə ki, ne qədər maraqlı görünsə də, Əli Kərimlinin və ətrafındakı tör-töküntülərinin ifşasını elə qardaş saydığı erməni mediası ifşa edib. Məlum olub ki, quldurbaşı-terrorçu Arutunyanın artıq 2 aydan çoxdur ki, Qarabağda deyil. O, özünün “əmr” və “tapşırıqlarını” İrəvanda daimi nümayəndəlikdən verməkdədir. Çünki onun barəsində axtarış elan edilib və ayağı Qarabağa dəyər-dəyməz ya həbs olunması ehtimalı artır, ya da Azərbaycan xalqına və dövlətinə qarşı törətdiyi qanlı əməllərinə görə fiziki məhvi gerçəkləşə bilər. Bu, bir-mənəlidir!

Ona növbəti belə bir sual yaranır ki, Arutunyanın fotolarını paylaşan AXCP sədri və tör-töküntüsü həmin şəkilləri haradan tapıb və düzüb-qoşub? Bu da çox ilginclik məsələsidir. Demək, Arutunyanın keçirdiyi tədbir Armavirdə, Canfida kəndində keçirilib.

Bundan sonra isə söz yenə də xalqındır. Əsgərimizə, dövlətimizə şə-

al şəbəkə seqmentlərində tirajlandı. Necə ki, daha əvvəllər də Əli Kərimlinin dövlət, hakimiyyət əleyhinə nümayiş etdirdiyi oyunbazlıqları erməni KİV-lərinin manşetlərini “bəzəyirdi”...

Arutunyanın fotolarını paylaşan AXCP sədri və tör-töküntüsü həmin şəkilləri haradan tapıb və düzüb-qoşub?

Bəs onlar necə ifşa olundular? Bu-

atan bu şəratlar yığımı olan AXCP-yə yalanlarına görə xalq sözünü deməli, onlara yerini göstərməlidir. Və əlbəttə ki, bir də hüquq-mühafizə orqanları da belə məsələlərə biganə qalmamalıdır. Vətən, dövlət, xalq xainləri, düşmə-nə işləyən bu satqınlar yığnağı hüquqi çərçivədə də cavablarını almalıdırlar. Çünki ortada xalqımızın və dövlətimizin maraqları var və bu maraqlara qarşı çıxmaq Vətənə xəyanətdən başqa heç nə deyil!

Rövşən RƏSULOY

Təhmasib Novruzov

Qandırmaq istəyib yandıranlar

Mənim kifayət qədər yaşı var. Və həyatın görmədiyim nəinki üzü, heç astarı da qalmayıb. Kommunist rejiminin diktaturasını da yaşamışam, bu rejimin dağılıb “yenidənqurma” adı altında “yenidənqırma” dövrünü də görmüşəm. İmperya caynaqlarından qurtulub azad dövlət uğrunda savaşı da görmüşəm, sosialist ictimai-iqtisadi sistemindən azad bazar iqtisadi sistemine keçid dövrünü də görmüşəm, yeni ictimai-iqtisadi sistemdə də yaşamışam.

Ən mühümü isə, bir inqilabın, iki müharibənin canlı şahidi və iştirakçısı olmuşam. Yurd-yuvasını tərk edub məcburi köçkün həyatı yaşayan, bu mənəvi, cismani və iqtisadi əzablarla dolu yükü də daşıyan yüz minlərdən biri olmuşam. Bir sözlə, bir insanın həyatında baş verə biləcək elə ictimai hadisə yoxdur ki, bu qısa ömrümdə onu yaşamamış olum. Həm də tanıyanlar təstiq edə bilər ki, sadəcə müşahidəçi deyil, bütün bu proseslərin fəal iştirakçısı olmuşam. Yeni ictimai fəal vətəndaş olduğumu çəkinmədən deyə bilərəm. Bununla belə indiki durumda bəzi baş verənləri anlamaq üçün “xatiri-qəmmailimi” nə qədər məşğul etsəm də, anlaya bilmirəm ki, bilmirəm. Ona görə qələmi aldım əlimə, bunu yazıb oxucularımdan kömək istəmək zorunda qaldım ki, bəlkə kimsə məni qandıra bilər.

Düz iki yüz yetmiş iki il əvvəl böyük fəateh Nadir Şah Əfşar dünyasını dəyişib. Elə onun vəfatından başlayaraq millətimiz parçalanmağa, bölünməyə başlayıb. Bölünə-bölünə kiçilmiş və kiçilə-kiçilə kimlərə qul olmağa məhkum olunmuşuq. Düz iki yüz yetmiş ildə ki, bu millət qələbə, zəfər təşnəsi ilə alışıb yanırdı. Ulularımızın bizə miras qoyub getdiyi Vətən dediyimiz torpaqlarımızın onda birində güclə öz dövlətimizi qurmağımıza rəğmən, bunu da bizə çox gözənlər hay adlanan bir tayfanın əli ilə onu da parçalamış istədi. Və nəhayət millətimiz yeni bir fəateh yetişdirdi. Bu fəateh bizi sadəcə böyük dünya güclərinin vassalı olmaq təhlükəsindən xilas etmədi, həm də dünyanın yüz illərdir zərər-zərər irəli apardığı bu çirkin oyunu pozdu. Üstəlik türk dünyasının yüz illik həsrətindən sonra mənəvi bağlılığını ərazi bağlılığına qovuşdurdu. Bütün dünya güclərinin təzyiqlərinə mərdi-mərdən sinə gərrib millətini həm tarixi bələdan, həm işğaldan azad etdi və həm də millətimizin əyilmiş qürurunu dikəltdi. Tarixdə mənsub olduğu xalqa, lideri olduğu bir məmləkətə iqtidarı dövründə bu qədər tarixi xidmətlər göstərən şəxsiyyətləri barmatla saymaq olar. Hələ iqtidarda olduğu on yeddi il ərzində ölkəsini iqtisadi, hərbi, mədəni, sosial, müasir texnologiyalar, tikinti-abadlıq işləri baxımından həndəsi silsilə ilə irəli aparmasını demirəm. Bütün bunları kimsə görmür və eşitmirsə, deməli kor və kərki. Görüb eşitməyənlər isə nankor və “nankar”dı. Elə demək istədiyim də bu nankorlar və “nankar”lara aiddir. Oturub qəşəng-qəşəng kreslodə, üçdə alacaqları, beşdə verəcəkləri olmayan “beş eşşəkli xoca” kimi millətə dərs verən bu nankor və “nankar” yığnağı adamlara nəyi qandırmağa çalışır, bax onu anlamaqda zorlanıram. İnsafən, bəzi siyasilərimiz müxalifət olsalar da, obyektivlikdən uzaq düşmənlər və problemlərə diqqət cəlb etməklə yanaşı ölkə başçısının tarixi zəfərini də gözardı etmirlər. Amma bəzi özünü-sözünü bilməyənlər, bir qismi Bakıdakı küləfirəngisində, bir qismi də dünyanın müxtəlif qütblərində oturub, bəlkə də uzanıb(!), yenə ağızlarına gələni söyləyirlər.

Sən demə bu qələbəni Azərbaycan ordusu yox, rus ordusu qazanıb, bağışlayıb bizə! Lənətə gələsən kor şeytan. Bilmirəm bundan da böyük şəərəfsizlik eşidən ya görən olubmu? Yüz illərdi ermənini dünyanın hər yerindən yığıb Azərbaycan torpaqlarına dolduran, burda onlara qondarma dövlət yaradan bir imperiya ermənidən torpaqları alıb verib bizə. Bişmiş yox e, bişməmiş toyuğun da gülməyi tutan bu fikri səsləndirənlər kimə, nəyi qandırmaq istəyirlər? Əvvəla, əgər belədirsə də (baxmayaraq ki, bunun belə olması ehtimalı sıfırıdır), bu da Azərbaycan liderinin qüdrətli diplomatiyasının tənənsəsi kimi təqdir olunmalıdır ki, iki yüz ildə bizi sorub qanımızı içən bir imperiyanı bu addımı atmağa vadar edib. Yəni onların bu dedikləri də əslində ölkə başçısı üçün minus yaradacaq bir məqam deyil. Ancaq axı bu deyimi ilə bu zatıqırıqlar minlərlə şəhidlərimizin, qazilərimizin, ümumən Azərbaycan əsgərinin qüdrətini kiçiltmiş olur. Bunun fərqi deyilmi bunlar?

Xülasə, ona görə yazıya başlıq da bu qandırmaq istəyənlərlə bağlı qoydum. Bunlar kimlərsə qandırmaq istəyirlər. Amma özləri də qanmırlar ki, əslində qandırmaq istəyərkən yandırlar. Kimi, yaxud nəyi deyər soruşsanız cavabı da var: təbbi ki, özlərini!

Ermənistan prezidentinin çıxışı fəlakətdən xəbər verir

dər gözləməli olacaq;

- Ermənistan iqtisadiyyatı tam çöküb, ölkənin xarici borcu artıb, əhalinin sosial təminatı sahəsində fəlakətli durum yaranıb;
- Xaricdən erməni lobbisi tərəfindən göndərilən vəsaitlərin və yardımın mənimsənilməsi, əhaliyə və orduya çatmaması geniş müzakirə olunur;
- Ermənistan ordusu dar-

madağın olub, hərbi texnika məhv edilib. Orduya çağırılacaq canını qüvvə yoxdur.

Ermənistanda az-çox normal ordu yaratmaq və onu təchiz etmək üçün onilliklər lazımdır. Beləliklə, tam bir məhv, tam bir kaos! Və bunu Ermənistan prezidentini ən yüksək səviyyədə etiraf edir...

Deputat Koçaryandan vətəndaşa: “Satqın sənindir, kiçik!”

Ermənistan parlamentinin qarşısında etiraz aksiyası keçirən ermənilər hakim “Mənim addımım” blokunun deputatı Andranik Koçaryanı binaya daxil olarkən təhqir ediblər. Onlar deputatın avtomobilini yumurta atəşinə tutublar və hakim blokun deputatlarını hədəfə alaraq onları “satqın” şüarları ilə qarşılayırlar.

SİA erməni KİV-nə istinadən xəbər verir ki, məhz Andranik Koçaryanın binaya daxil olduğu zaman insident yaşanmış və deputat ona “satqın” deyən bir vətəndaşa ağır təhqirlər cavab ünvanlayıb. “Satqın sənindir, kiçik!” deyər vətəndaşa ağır təhqirlər cavab ünvanlayıb. “Satqın sənindir, kiçik!” deyər vətəndaşa ağır təhqirlər cavab ünvanlayıb. “Satqın sənindir, kiçik!” deyər vətəndaşa ağır təhqirlər cavab ünvanlayıb.

Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyanın açıqlamaları ölkənin hansı fəlakətin astanasında olduğunu göstərir. Ermənistanın indiki acınacaqlı vəziyyətə düşməsinin əsas səbəbi isə onun rəhbərliyinin apardığı işğalçılıq siyasəti, Azərbaycanın məqsəd-yönlü siyasəti kursu və möhtəşəm qələbəsidir.

Bu müsahibədən də görüldüyü kimi:

- Ermənistanda demografik böhran daha da dərinləşib;
- Minlərlə erməni gəncinin işğal edilmiş ərazilərdə ölməsi, şikəst olması, xaricə miqrasiya axınının daha da artması qarşıdakı illərdə Ermənistanda əhalinin təbii artımını kəskin aşağı salacaq, ölkə insan resurslarını bərpa etmək üçün qeyri-müəyyən müddətə qə-

Dinin dövlətdə və cəmiyyətdə yeri necə tənzimlənməlidir?

Ta qədimlərdən indiyədək Azərbaycanda dini tolerantlıq hökm sürür və hansısa inancı seçdiyinə görə heç kimə problem yaradılmır. Çünki, təhlükə gəldikcə dinə meylin artmasında yox, onun əksər hallarda siyasi-ideoloji funksiyaları yerinə yetirməsindədir. Azərbaycanda da dinin həm dövlət, həm cəmiyyət tərəfindən belə funksiyası qəbul edilmir. Dini dünyagörüşün ehkamlaşması, elmi yalnız dini ehkamlar çərçivəsində görmə cəhdləri, orta əsrlərdə Avropanın, Yaxın və Orta Şərqi tənəzzülünə səbəb olub. Dünyəvilik, deizm və ateizm ideyaları məhz bu mənfi hallara qarşı inkişaf edib.

Zaman göstərdi ki, yeni tarixi mərhələdə dinin dövlətdən ayrılması özünü doğrultdu, ümumbəşəri dəyərləri, insan haqlarını, texniki və elmi inkişafı təmin edə bildi. Avropanın, Rusiyanın, Yaponiyanın, Çinin, ABŞ-ın təmsilində bu, daha aydın görünür.

Bəşəriyyətin mənəvi inkişafına səbəb olmalı olan dini ideologiyalar əksər hallarda siyasi müstəviyə keçirilərək, müəyyən dairələrin maraqlarını əks etdirməyə başlayıb və bu böyük faciələrə gətirib çıxarıb. Bəşəriyyət hələ də səlib yürüşlərini, din yaymaq adı altında ərəb təcavüzlərini unutmayıb. Hər iki prosesdə milyonlarla dinc insanın vəhşicəsinə öldürülməsini xatırlamaq olmaz. Lakin, müasir dünyaya nəzər yetirsək, dinlərə bağlı mənfi məqamların təkcə tarixdə qalmadığını görürük. Təəssüf ki, XXI əsrdə də inkişaf etmiş dünyada dini qarşıdurmaların şahididir. Yaxın və Orta Şərqdə dinin siyasiləşməsi prosesləri, konfessional təəssübkeşlik, dini qarşıdurma və terror aktları davamlı xarakter alıb.

Yaxın Şərqdə, Şimali Afrikada siyasiləşmiş radikal dini təşkilatların insanların başına hansı oyunları gətirdiyini hər kəs bilir. Əfqanıstanda Talibanın vəhşiliklərini, Suriyada İŞİD-in insanlara divan tutmasını, Pakistanda və İraqda təriqətlərarası qırğınları və terror aktlarını, Türkiyədə təriqətçilərin dünyəvi dövlətə qarşı hansı oyunlardan çıxdığını görməmək mümkünürmü?

Bunları tam olaraq dinin adına yazmaq doğru olmazdı, amma dinlər elə hala salınıb, dini konfessiyaların başında elə adamlar yerləşib ki, onların dedikləri bütün fikirlər ardıcılıqları tərəfindən ilahi hökm kimi qəbul olunur.

Məsələn, dini liderinin tapşırığı ilə üzərinə bomba bağlayıb qadınları və körpələri qanına qəltan edən kamikadzenin bunu din yolunda etmədiyini kim idda edə bilər? Lakin, heç bir din öz ardıcılıqları üzərində belə tələblər qoymur. Əgər qoyursa, bu, artıq din deyil. Demək, əslində dində yox, dindən öz siyasi məqsədləri üçün istifadə edənərdədir.

Müsəlman ölkələrini problem içində saxlamaq üçün onların daxilində etnik və dini ayrılıqları qa-

“Tarix və təcrübə göstərir ki, inkişaf etmiş ölkələr dini dövlət olduqları üçün deyil, dini dünyəvi fəaliyyətə qarışdırmadıqlarına görə inkişaf ediblər”- Mark Tven

bartmaq, qızıqdırmaq yolunu seçən Qərbin imperialist dairələri bu ölkələrdə əsasən təriqətlərdən, camaatlardan, separatçı millətçilərdən istifadə edirlər. Onların böyük əksəriyyəti isə nəyə alət olduqlarının fərqi belə deyillər.

Mark Tvenin “tarix və təcrübə göstərir ki, inkişaf etmiş ölkələr dini dövlət olduqları üçün deyil, dini dünyəvi fəaliyyətə qarışdırmadıqlarına görə inkişaf ediblər” fikrinin həqiqətə necə də uyğun olduğunu görmək üçün dünyanın fərqli ölkələrindəki vəziyyətə baxmağa ehtiyac var.

Hansında ki, din dövlətdən ayrılır, o ölkələrdə yüksək elmi inkişaf, savadlı və mədəni cəmiyyət var (məsələn- Yaponiya, Şimali Amerika ölkələri, Avropa ölkələri, Rusiya, Çin və s.). Hansında ki, din faktoru güclüdür, o ölkələr bö-

ri da heç zaman dini əldə bayraq edib başqa xalqlara təcavüz etməyiblər. Əksinə, yanlış olaraq büt-pərəstlik adlandırılan bəzi dinlərin mənsubları daha sülhsevər mədəniyyət formalaşdırıblar. Məsələn, buddizm və induizm mənşəli dinlərin mənsubları “ahimsa” (heç zaman heç kimi, heç nəyi incitməmək, yaralamamaq; öldürməmək) prinsipini əsas götürürlər.

Göründüyü kimi, dünya din tarixində mənfi hallarla yanaşı, müsbət təcrübələr də var. Bu təcrübədən niyə yararlanmayaq, axı dinin orijinal funksiyası başqalarına zərər vurmaq deyil, mənəvi kamilliyin və sosial ədalətin bərqərar olmasıdır.

Hazırda dünyada qloballaşma, integrasiya prosesləri gedir. Tarix irqi, dini, milli, sosial diskriminasiyaya qarşı mübarizənin gücləndiyi

yük problemlər içindədir (məsələn- Əfqanıstan, İraq, Suriya, Pakistan və s.).

Dinin dövlətdən ayrı olduğu ölkələrdə elm, təhsil, mədəniyyət, iqtisadiyyat, idman, demokratik institutlar, mətbuat... daha çox inkişaf edib, dini rejimlərdə əksinə.

Dünya dinlərinin tarixdə yaratdığı problemlərdən danışarkən, bunu bütün dinlərə aid etmək ədalətsiz yanaşma olardı. Tarix göstərir ki, siyasi qüvvələr əsasən Yaxın Şərqdə yaranan və dünyaya yayılan “semit” mənşəli dinlərdən istifadə edə bilirlər. Bu dinlərin başında duran qüvvələr onlardan ancaq zor gücünə, savaş və qan tökmək hesabına öz hakimiyyətlərini genişləndirməyə can atıb (örnek-xaç və islam yürüşləri).

Qafqaz, Orta Asiya, Hindistan, Çin, Misir dərin fəlsəfi izahlara söykənən dinlərin daşıyıcılarından başqa xalqlara zərərı deməyib. Afrika, Amerika, Uzaq Şərq xalqla-

yeni minilliyə qədəm qoyub. Amerika, Rusiya və Avropa ölkələrində artıq bütün xalqların, din mənsublarının bərabər hüquqlara malik olduğu nümunəvi cəmiyyətlər yaranılıb.

Bu sıraya Azərbaycan da daxildir. Azərbaycan xalqı da tarix boyu dini rejimlərin zəncirindən azad olan kimi, da bu yolu seçib. Azərbaycan xalqı tarixin heç bir dövründə öz dinini əldə bayraq edib heç bir xalqa, dövlətə, dinə qarşı təcavüz etməyib, sülh şəraitində yaşamağa üstünlük verib.

Təəssüf ki, bir çox ölkələrdə hələ də keçmişin mənfi ənənələri yaşamaqdadır. Bu cəmiyyətlər bəşəriyyətin acı təcrübəsindən dərs götürmək istəmirlər. Tərslikdən belə ölkələrdən biri də bizim qonşuluqda- Qafqazda bərqərar olub. Bunun altını da biz çəkirik.

Ermənilərin din adı altında, başqalarının torpaq və sərvətlərini ələ keçirmək uğrunda nə oyunlar-

Amma bu xalq öz əməllərindən əl çəkmir. Xristian təəssübkeşliyi və bölgədəki maraqları böyük dövlətləri onları dəstəkləməyə vadar edir. Dini təəssübkeşlik həttə bəşəri dəyərləri də arxa plana atır. İndi də ermənilərin əli ilə Azərbaycanı və Türkiyəni daim təzyiq altında saxlamağa çalışırlar.

Azərbaycanda azsaylı xalqları qıcıqlandıraraq ölkədə süni çaxnaşma yaratmağa çoxsaylı cəhdlər edilib, amma ötən əsrin 90-cı illərində bu məsələlər yüksək ustalıqla birdəfəlik yoluna qoyuldu.

Dünyada olduğu kimi, Azərbaycanda da insanlar zaman-zaman müxtəlif dinlərə inanıb. Bu dinlərin hamısı monoteist xarakter daşısa da, zaman keçdikcə, onların bazasında saysız-hesabsız təriqətlər, məzhəblər, cərəyanlar, camaatlar yaranıb. Nəticədə dinin cəmiyyətdə vahid və sistemli şəkildə qəbul edilməsinə, öyrənilməsinə əngəl yaranıb.

Eyni zamanda, tariximizdə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “Azərbaycançılıq ideyasının təbliği” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

dan çıxdığını hər kəs bilir. Ermənilərin bu siyasəti həmin xalqın özünə hansı fəlakətlər gətirib- bunu ermənilərdən yaxşı bilən yoxdur.

fərqli fikirlə insanların təqib olunması və hətta edam olması faktları da vardır. Nəimi, Nəsimi kimi böyük dahilərin işğencələrlə vəhşicəsinə qətlə yetirilməsində din (daha doğrusu dini liderlər) faktoru əsas olub.

XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan xalqı aclıq, səfalət, mövhumat içində çapalayır və elmi, texnoloji, mədəni inkişaf cəhətdən sivil dünyadan xeyli geri qalırdı. Lakin bu xalqın içində Nərimanov kimi, Mirzə Cəlil kimi, Axundov kimi böyük mütəfəkkirlər, Avropada və Rusiyada təhsil alan ziyalılar var idi. Məhz onların böyük və gərgin əməyi nəticəsində xalq xurafatdan uzaqlaşdırmaq, təhsilə və mədəniyyətə cəlb etmək işi başladı.

20-ci illərdən başlayaraq təhsil kütləvi xarakter aldı və hətta yaşlılar belə təhsilə cəlb olundu. XX əsrdə Azərbaycan xalqı dünya elminə, mədəniyyətinə böyük dahilər, alimlər, sənətkarlar verdi.

Fanatik dindarların özündə cəmiyyətin şəriət qanunları ilə idarəsi və yaşamını ehtiva edən tələbləri, ateistləri və deistləri də qıcıqlandırır. Nəticədə cəmiyyətdə ideoloji qütbləşmə güclənir.

Bu və ya bu kimi hadisələrdən doğan kritik situasiyalarda ABŞ və Avropanın radikal dindarları müdafiə etməsi onların dünyaya elan etdikləri prinsiplərinə zidd getməkdən əlavə, həm də gizli məqsədlərinin nədən ibarət olduğunu görməyə imkan verir. Ərəb ölkələrində baş verənləri bir balaca analiz edəndə məsələ aydın olur.

Beləliklə, aydın görünür ki, hazırkı situasiyada- xüsusilə də Azərbaycan kimi kiçik ölkədə böyük dövlətlər tərəfindən dəstəklənən dini təriqətlər cəmiyyət və dövlətçiliyimiz üçün yaxşı perspektiv vəd etmir. Məhz bu səbəbdən həm dövlətimiz, həm cəmiyyətimiz dini sahədə sivil münasibətlər yolunu tutub və radikal təriqətlərin burada fəaliyyəti üçün heç bir imkan yoxdur. Azərbaycan din mənsublarının qarşılıqlı münasibətləri və dinlərarası dialoq məkanını kimi dünyada nümunəvi ölkə kimi tanınır.

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

29 dekabr

Messi: “Maradona kimi dəfn edilmək istərdim”

“Evdə olanda atam mənə Maradonanın öldüyünü dedi, sonra xəbərləri televiziya yada izlədim”. Bunu Argentina millisinin kapitanı Lionel Messi həmyerlisi Dieqo Maradonanın ölümü barədə danışarkən deyib.

İspaniyanın “Barselona” klubunun lideri əfsanəvi Maradonanın vəfat etməsinə hələ də inanmadığını söyləyib: “Maradona kimi dəfn edilmək istərdim. Amma ölümüm barədə düşünürəm, düşünmək də istəmirəm. Mən də daxil olmaqla, heç kim baş verənlərə inana bilmirdi”.

33 yaşlı superulduz Maradonanın vəfat etməsindən dörd gün sonra La Liqada “Osasuna” ilə matçda qol vuracağını öncədən bildiyini də əlavə edib: “Həmin vaxt qolsuz səriyam var idi. “Osasuna”ya qol vuracağıma əmin idim, çünki bunu hiss edirdim”.

Öykü Çelik: Kirayə haqqını ödəmək üçün kredit götürdüm

Türkiyəli aktrisa Öykü Çelik maraqlı açıqlamaları ilə diqqət çəkib. Aşşam.az bildirir ki, proqramlardan birinə qonaq olan aktrisa keçmişdə və hazırda yaşadığı maddi sıxıntılardan danışib.

“Ailəmizin maddi vəziyyəti elə də yaxşı deyildi. Təxminən orta təbəqə hesab edilirdik. Özel universitetə qəbul oldum, amma ailəm ödənişi ödəyə bilmədi deyə oxumadım. Mən pulum olan da belə heç vaxt onu yığmadım. Hər zaman ətrafımdakı insanlarla paylaşırdım. Gənc yaşda pul qazanmağa başladım. Ailəmdən istəmədim. Çünki bunu qüruruma sığışdırmadım. Həyatda ən çətin şey məşhur olmaq, ya da pul qazanmaq deyil. Ən çətin şey məşhur olub pulsuz olmaqdır. Çünki məşhur insanların varlı olduğunu düşünürlər. Amma mən kirayə haqqını ödəmək üçün kredit götürdüyümü xatırlayıram”- deyərək, Öykü bildirib.

Başağılığı

Səbail rayon Gigiyena və epidemiologiya mərkəzinin direktoru Abasqulu İsmayilov və həkim Dünyamalı Dünyamaliyev Azərbaycan Respublikasının Gigiyena və epidemiologiya mərkəzinin baş direktoru Sara Həsənovaya anası

Fəridə xanımın
vəfatından kədərli olduğunu bildiri,
dərindən hüznə başsağılığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

**Rüstəm Orucov dünyanın
ən yüksək reytingli
cüdoçuları arasında üçüncüdür**

Azərbaycan idmançısı Rüstəm Orucov (73 kq) dünyanın ən güclü cüdoçuları arasında reytingə görə üçüncü yerdə qərarlaşıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu il Macarıstanda “Böyük dəbilqə” turnirində qızıl, Almaniyaadakı analoji yarışda və Praqada Avropa çempionatında bürünc medal qazanmaqla xalların sayını 6575-ə qaldıran R.Orucov bu nəticə ilə öz çəki dərəcəsində birinci pillədədir. Qazanan xal sayına görə lider Nikoloz Şerazadishvili (İspaniya, 8111 xal). İkinci yeri isə Matias Kasse (Belçika, 6684 xal) tutub.

Ronaldo “Əsrin futbolçusu” seçilib

FIFA prezidenti Canni İnfantino, habelə məşhur futbol ulduzları Kriştiano Ronaldo, İker Kasilyas və Robert Levandovski “Futbol ən yüksək zirvədə” mövzusunda keçirilən Dubay Beynəlxalq İdman Konfransında iştirak edəblər. Belə ki, dünyanın ən hündür binası olan Bürc Xəlifədəki “Armani” otelində keçirilən konfransda FIFA prezidentinin pandemiya dövründən sonra futbolun inkişafı haqqında çıxışı dinlənilib.

Konfransın sonunda dünya futbol ulduzlarına mükafatların təqdimatı mərasimi olub. Kriştiano Ronaldoya “Əsrin futbolçusu”, Robert Levandovskiye “İlin oyunçusu”, İker Kasilyas və Jerard Piqueye isə “Futbol karyerası” mükafatları təqdim edilib. Dubay Qlobal Futbol Mükafatı çərçivəsində “Əsrin məşqçisi” mükafatına Pep Qvardiola layiq görülüb. “İlin məşqçisi” mükafatını isə Hans Flik alıb.

“PSJ”-nin yeni baş məşqçisi açıqlandı

Fransanın “PSJ” klubunun yeni baş məşqçisi məlum olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Paris təmsilçisi Maurisio Poçettino ilə müqavilə imzalayıb.

“Sky Sports”un jurnalisti Fabritsio Romano “Twitter” hesabında “PSJ”-nin 48 yaşlı argentinalı ilə rəsmi sözləşmə imzaladığını açıqlayıb. Müqavilənin detalları isə hələ məlum deyil. “PSJ”-nin Poçettinonun təyinatını yaxın zamanda açıqlaması gözlənilir.

Paris təmsilçisi əvvəlki baş məşqçisi Tomas Tuxelin postundan ayrıldığını da hələ rəsmi olaraq açıqlamayıb. Ancaq parislilərin bir neçə futbolçusu sosial şəbəkə hesablarında artıq Tuxelle vidalaşıb.

